

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

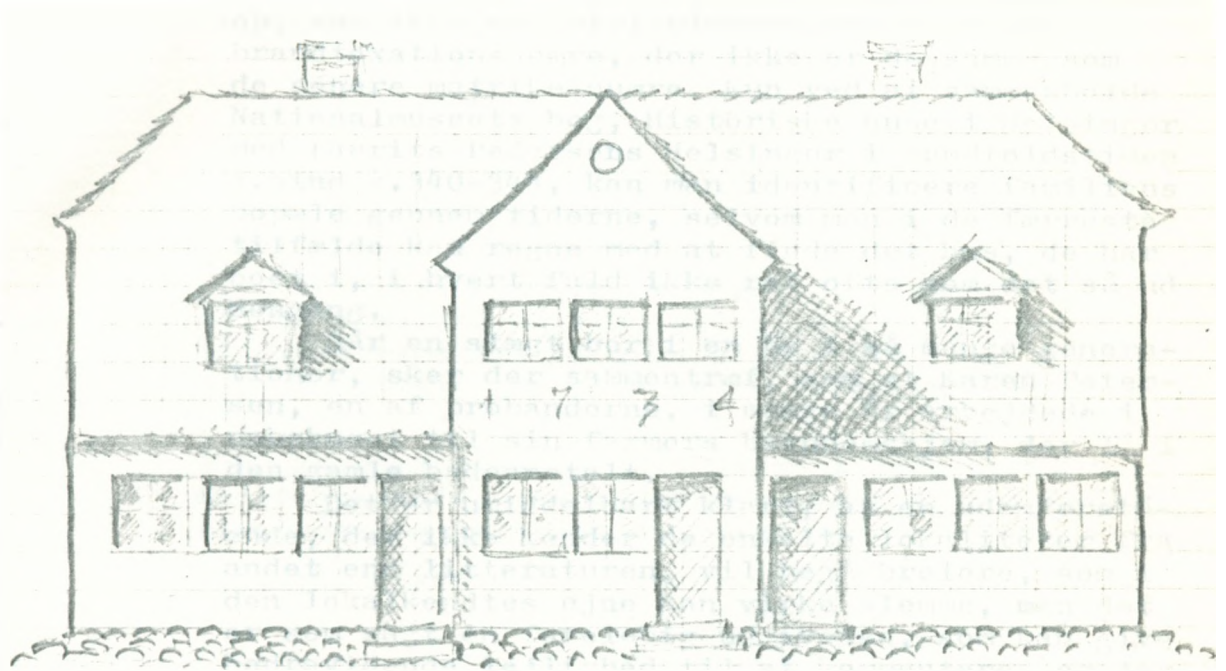
KAREN PETERSEN & JENS MICHAEL ROHDE MADSEN

ANETAVLE
FOR DE
SEKS
SØSKENDE
PETERSEN I MUNKEGADE
HELSINGØR,
samlet
af
I.M. PRISKORN

PROSAPIA: NR.2

.

PRISKORN HASLE
1977

Huset Munkegade 3, Helsingør,
der i 80 år dannede rammen om
familiens liv

Karen Petersen

Ketty Emma Johanne
Petersen

Inden jeg kaster mig ud i de enkelte anebio-
 biografier, er der enkelte spørgsmål, der skal
 belyses. Husnumrene f.eks. er i begyndelsen det
 vi kender som gadenumre, men når vi arbejder
 os tilbage i tiden, dukker der nogle høje numre
 op, som ikke er matrikelnumre men de gamle
 brandtaxationsnumre, der ikke er de samme som
 de senere matrikelnumre. Kun ved at sammenholde
 Nationalmuseets bog, Historiske huse i Helsingør
 med Laurits Pedersehs Helsingør i Sundtoldstiden
 1. bind s. 340-344, kan man identificere familiens
 bopæle gennem tiderne, selvom man i de færreste
 tilfælde kan regne med at finde det hus, de har
 boet i, i hvert fald ikke ret ofte som det så ud
 dengang.

Når en slægt bor i en by i så mange genera-
 tioner, sker der sammentræf, som at Karen Peter-
 sen, en af probanderne, i mange år arbejdede i
 nabohuset til sin farmors barndomshjem, der lå i
 den gamle badeanstalt.

Det er umiddelbart klart, at en udenforstå-
 ende, der ikke kender de enkelte lokaliteter fra
 andet end litteraturen, vil begå brolere, som i
 den lokalkendtes øjne kan virke slemme, men det
 er som sagt en foreløbig udgivelse, som kan give
 bedrevidende lejlighed til at kommentere, og jeg
 håber på mange kommentarer.

En ting, der har forekommet mig spændende,
 er at UG-pigen Karen Petersen stammede fra en UG
 pige, hendes farmors mor Kirstine Andersdatter.

Interessant er det vel også, at der forekom-
 mer et veritabelt møllerdynasti i slægten, mindst
 4 generationer af møllere i Helsingør.

Helsingør avlede dengang kun ca. 5 % af sit
 eget kornforbrug, så der var tale om store opkøb
 fra oplandet og fra forbi passerende skibe, for-
 uden, at man selv sejlede ud og købte korn for-
 skellige steder i Isefjorden og i Limfjorden.

Det betød, at det var de store købmænd, der
 sad på kornet, og de havde selvfølgelig selv og-
 så de møllere, der skulde til. Møllere var altså
 her embedsmænd, og vel at mærke edsvorne embeds-
 mænd, som kun måtte male korn hhv. malt mod fore-
 vist toldseddel, da der selvfølgelig var afgift
 også på det. De møllere, der boede udenfor byens
 porte havde også en del arbejde for de omkring
 boende bønder i Tikøb sogn.

I forbindelse med ang. nr. 42 og dens skatte-
 nægtelse, bør det oplyses, at der i en årække
 var udskrevet ekstraskatter til den nye kongevej
 uden, at der var aflagt regnskab for pengene.

To af byens rigeste honorationer, J.J. Claes-
 sen og A. Howden lod i 1796 trykke, Tredde Aarsop-
 pliser fra Helsingør med svar efter bilagte Ex-
 tracter af Byens Vej-Regnskaber, en pjece, der
 viste, at skattepengene ikke var brugt efter de-
 res bestemmelse. De havde begge sagt om nedset-
 telse af skatten og tilbageholdt det, de fundt
 var opkrævet for noget, men forsigtigt deponeret

De følgende sider skal betragtes som en rent foreløbig behandling af denne anetavle, som meget langt fra er gennemforsket.

Da imidlertid denne slægt fortrinsvis holder til på Sjælland og Fyn, og jeg bor i Jylland, vil det være rimeligt at gøre status over det indsamlede materiale, og gøre dette tilgængeligt for de eventuelle interesserede.

Således håber jeg at komme i forbindelse med andre forskere, som måske har noget af det materiale, som jeg ikke har kunnet finde.

Min adresse er: Tingvej 2B,1, Hasle
8210 Århus V.
Tlf.(06)15 49 08

I en bearbejdet form som denne kan man naturligvis ikke få alle detaljer med. Det vil derfor ofte være muligt for interesserede at få yderligere oplysninger om nogle af de omtalte personer.

Jeg håber på et frugtbart samarbejde.

impriskorn

Den børneflokk på 6, 2 piger og 4 drenge, der voksede op i Munkegade 3, Helsingør hos købmand, dueavler og kunstmaler Carl Vilhelm Petersen og dennes hustru Karen Magdalene Laurentze f. Hansen, var i det mindste syvende generation i staden ved sundet.

Næsten to hundrede år tilbage i tiden havde en gren af slægten været borgere her, vist et ret sjældent tilfælde af kontinuitet.

Den ældste af flokken, Ketty Emma Johanne f. 30.10.1903, var nær blevet hevet ud ad vinduet, fordi hun kun var en pige, men hun fik da lov til at blive, selv om hun kom lidt for tidligt efter brylluppet.

De 2 næste var imidlertid drenge, Knud og Carl, og så gjorde det ikke slet så meget, at den fjerde i rækken var en pige, som fik navnet Karen 5. 5.1907 i S.Olai kirke efter sin mor og morfars mor og mormor.

Men enten det nu blev en dreng eller en pige i vuggen, så skulde det foregå stille, for far vilde ikke forstyrres i sin nattesøvn af barnefødsel eller børnegråd. Sådan var betingelserne.

Rækken sluttedes med 2 grene, Harald og Valdemar Robert.

Det var faderen slægt, der var hjemmehørende i Helsingør. Moderen var tilflytter. Faderens alvor og strenghed hvilede som et tryk over hjemmet i deres barndom, og det var altid moderen, der måtte tage af for stormen.

Der var dog et fristed for børnene, mens de var små. På 1.sal over butikken boede deres oldemor, den gamle, gigtplagede Maren Olsen, der døde i 1916.

Af hensyn til privatlivets fred skal jeg her ikke komme ind på andre levnedbeskrivelser i det her kuld end harens.

Karen Petersen, eller Kylie som hun blev kaldt, gik i Lundegades skole, der stødte op til Marienlystskolen. Gennem plankeværket stiftede hun bekendtskab med en dreng der inde, der senere blev hendes ægtemand. Han hed Jens, men de skulde titte til hinanden nogle år endnu.

Kylie var en meget dygtig pige i skolen, der hele sin skoletid igennem havde UG i gennemsnit, og som den 23.marts 1921 fik afgangsbetegnelse med rent UG i alle fag.

Synd var det, at hun ikke fik lov til at læse, men hun var jo kun en pige og som sådan bare tålt. Altså ikke mere skolegang.

Året efter, den 2.april blev hun konfirmeret i S.Mariæ kirke sammen med sin bror Carl. Så man kunde altså godt gå drenge og piger sammen til præst.

Nu var tiden inde til at komme ud at tjene penge. Vi ved ikke med sikkerhed, om det var med det samme, eller om det var lidt senere kyle kom til at arbejde hos firmaet Lund & Rasmussen, kolonialvarer en gros, der lå lige ved Svingelport i en palæagtig bygning. Her arbejdede også moderens kusine Karen Margrethe Jensen-Petersen og brode-

Afgangsbevis

fra

Helsingørs Folkeskole.

Karen Petersen.

~~Søn~~
Datter af *Købmand P. V. Petersen.*

født den *7/11. 1906*

der den *23/3. 1921* er udskrevet af Skolen i Lundegade,

fik ved Eksamen i Aaret *1921* i Skolens *øverste udvidede Klasse*

følgende Karakterer:

Dansk, mundtlig	<i>ug</i>
„ skriftlig	<i>ug</i>
Skrivning	<i>ug</i>
Regning	<i>ug</i>
Historie	<i>ug</i>
Geografi	<i>ug</i>
Naturhistorie	<i>ug</i>
Naturlære	<i>ug</i>
Tegning	<i>ug</i>
Sløjd	<i>ug</i>
Engelsk	<i>ug</i>
Tysk	<i>ug</i>
Haandgerning	<i>ug</i>
Flid	<i>ug</i>
Orden	<i>ug</i>
Opførsel	<i>ug</i>

Hovedkarakter: *ug*

Skolen i Lundegade, Helsingør, den *23/3. 1921*

Der virkede kylie så en årrække, afbrudt af en periode, mens hendes børn var små, for børn kom der.

Karen Petersen var en ivrig Socialdemokrat, og det var sikkert indenfor dette politiske arbejde, hun atter møder sit barndomssværmeri, og nu blev det så alvor for de to.

I 1926 dukker han op i hendes fotografialbum. Skibsbygger Jens Michael Rohde Madsen, og det år har de været på flere ture sammen, bl.a. til Københavns zoologiske have og til Kullen.

Begge var de glade for strandbad og svømning, og begge to holdt de af at cykle, og det blev i årenes løb til mange ture, de tog sammen rundt i landet. De blev gift pinsedag 1929 på svigerforældrenes 35 års bryllupsdag.

Det politiske arbejde fortsatte, og blandt de hverv, kylie påtog sig, var også det at føre husholdningsregnskab til pristalsberegningen. Hendes regnskabsbog til dette formål er i hendes søn, Jens Erik Rohde-Madsens besiddelse i Vejle.

I 1931, den 2. januar fik de deres første barn, datteren Birthe. Deres første fælles hjem, Lappen 8, var Jens Madsens barndoms- og fødehjem, som de overtog, da hans forældre flyttede til Kongevejen 19.

Trediverne, der var en tung og vanskelig tid for de fleste, var nådige over for Madsen. Han havde arbejde til stadighed, selv om han måske i perioder har været på arbejdsfordeling.

Også efter Birthes fødsel fortsatte de deres cykelture. Birthe var således ikke ret gammel, da hun selvkørende var med på sin første tur til Dyrehavsbakken. Da det var før hendes første bror, Jens Erik blev født, har hun kun været 5-6 år gammel.

Imidlertid var familien ikke blevet boende i huset på Lappen. Først flyttede de til Hejmdalsvej 11 og derfra til Kongevejen 20A, der lå lige overfor Jens Madsens forældre. Her blev Jens Madsen vicevært for 8 lejligheder.

Da hendes svigerforældre kort efter i 1935 blev syge og døde med $\frac{1}{2}$ års mellemrum, måtte Karen i en periode passe 2 husstande.

I 1937 skænkede Karen sin mand sønnen Jens Erik. Nu havde både Karen og Birthe noget at pusle om, og de hyggede sig rigtig sammen og med mormor, der daglig kom i hjemmet.

Faktisk var Kyllens hjem familiens samlingssted. Her kom hendes forældre og søskende, tanter og onkler, fætre og kusiner og hele Jenses familie. Hertil kom alle de nu ukendte venner og kammerater fra det politiske arbejde og senere fra modstandsbevægelsen. Der var altid rykind hos kylie.

I 1939 døde Kyllens far kun 55 år gammel, og kort efter var det, at kylie selv blev syg.

Datteren Birthe fortæller, at det var mens mormor endnu gik i sorg. "Jeg kan huske, jeg kom hjem fra skole, at nogle unger råbte, om jeg havde hørt, min mor var kommet på hospitalet. Hun havde været ude hos sin mor på arbejdet og var blevet syg

på vejen hjem. Ud for teknisk skole havde hun kastet op, og derfra var hun blevet hjulpet hjem af forbi-passerende."

Det var begyndelsen til den lange række af år, hvor hun måtte lide så hårdt, og hvor datteren Birthe lærte at tage fat, fordi det var simpel nødvendighed. Det fine og fortrolige forhold, der var mellem mor og datter, og som også omfattede Karens mor, blev yderligere styrket. Alle kappedes de om at forkæle lille Jens Erik.

Kylle tilhørte den sidste generation, der måtte udføre hele det store gammeldags husmoderprogram. Om efteråret lagde hun sild i lage, hun præserverede æg ved at lægge dem i vandglas, og hun saltede også en flæskeside om efteråret. Desuden syltede hun alle slags bær og frugt, agurker, asier, grønne tomater osv., hele det store repertoire, som mange generationer før hende måtte igennem. Selv fik hun lige set begyndelsen til den nye tid, men nåede ikke at få praktisk gavn af den. Hun opnåede således aldrig at få centralvarme eller bare varmt vand i køkkenet.

Til jul bagte kyller et utal af forskellige småkager, og så lavede hun en meget fin marcipankonfekt med en masse forskellige farver og tilsætninger, modelleret i et stort sortiment af fantasifulde former.

Det var meget festligt, når kyller arbejdede med juleforberedelserne. Således anvendte hun sin skønhedssans til hver jul at skabe et stort antal smukke dekorationer med lys og gran, en skik, der er fortsat i datteren Birthes hjem. Der var tale om hele små kunstværker, som ikke stod tilbage for den japanske blomsterdekorkunst.

Kyller holdt også af at omgive sig med grønne planter, som hun passede med stor omhu. Således vaskede hun bladene af med hvidtøl, for at de skulde skinne og se godt ud.

Hvert år gennemgik hjemmet også den store forårsrensning, hvor alt blev pillet ned, alle møbler rykket sammen, alle tæpper slæbt ud. Hele huset blev sæbet af, der blev skuret og skrubbet. Gulvene blev ferniseret, og tæpper blev banket og børstet. Gardinerne blev vasket, og der var mange i kunstfærdig op-hængning. Ja, storvasken er et helt kapitel for sig selv. Tænk, hvor de sled med de store tunge, skoldede tøjstykker, gnuppede og gnéd, slæbte frem og tilbage, kogte og skyllede og vred op. Det var hårdt arbejde.

Så kom krigen og besættelsestiden med rationering og vareknaphed. Det er nok ikke mange, der husker, at rationeringerne begyndte før besættelsen, og at de varede ved til ind i 50'erne. De gav alle husmødre ekstra arbejde og nye spekulationer. Dog kan man vist gå ud fra, at familien har haft forbindelserne i orden og har klaret sig nogenlunde. Datteren Birthe kan huske, at hun blev sendt hen til hesteslagteren på torvet med en kande, som hun købte hestefedt i, som kyller brugte til at stege i. Hestefedt stivner nemlig ikke ved almindelig dagtemperatur. Det rakte godt på fedtportionerne, da det ikke var rationeret. Men Jens Madsen måtte ikke vide det. Man kunde ikke lide hestekød.

En overgang tog kyller og hendes søster Ketty arbejde i køkkenet på Marianelund kro ved Gurre efter

Lappen

Mogens Jensen fot.

Også Jens fik nu en masse at lave. Værftet måtte arbejde for besættelsesmagten, men i det skjulte arbejdede modstanden, og Jens Madsen holdt somme tider instruktion i våbenbrug hjemme på Kongevejen, hvor datteren Birthe en dag overraskede dem.

Jens Madsen blev valgt til skibsbyggernes tilidsmand, og efterhånden så familien mindre og mindre til ham.

Mere og mere blev byrderne lagt over på Birthe. Karens kræfter tog af, men endnu i 1943 var hun i stand til at tage på højskole i Roskilde, hvor hun havde en dejlig tid, efter hvad billederne derfra og hendes breve hjem fortæller.

I 1944 blev Karens mand funktionær på værftet, undermester i skibsbygningsafdelingen, og selv om hans beskæftigelse havde været praktisk talt fast i en årrække, gav det dog familien et ekstra rygstød i økonomien. Til gengæld tiltog nu krigens risiko. Gennem det sidste krigsår har nerverne stået på højkant, når Jens Madsen var ude om aftenen eller om natten. Endelig kom kapitulationen og freden. Nu kunde Kylie regne med normale familieforhold, skulde man tro.

Helbredet havde til stadighed været dårligt siden det første anfald. Rettere, anfaldene kom stadig igen. Det var vel ikke hvert år. De kunde somme tider tro, hun var rask, men næsten hvert forår og omtrent hvert efterår var det galt fat. Datteren, Birthe kunde senerehen ikke lide at gøre hyldebær i stand, fordi modørens anfald var lige ved at komme på dato med henkogning af hyldebærsaften, og hyldebærrene mindede hende for meget om moderens sygdom.

En større operation måtte Karen igennem i Helsingør, og hendes blodprocent var da nede på 35. Nogen normal tilværelse skulde hun ikke få. Dertil kom, at mindre end et år efter kapitulationen blev hendes mand forflyttet til Århus, hvor et nyt skibsreparationsværft skulde etableres som datterselskab af Helsingør Værft. Da han fik beskeden om forflyttelsen, lå Kylie på hospitalet. Det må have været om efteråret 1945. Den 1. april 1946 rejste han, og da rejseforbindelserne efter krigen ikke var for gode, og da lønnen vel ikke rakte til mere, kom han kun hjem en gang om måneden. Dette stod på i 9 måneder, før det var afgjort, at de skulde slå sig ned i Århus. Der blev købt hus, og familien flyttede over til far.

Det har været en tung afsked. Farvel til mor og søskende, farvel til venner og veninder og alle slægtninge, med skrækken for nye anfald siddende i kroppen, men med et optimistisk ansigt af hensyn til mand og børn tog hun afsted.

Ved ankomsten til Svalevej 7 flød huset med murbrokker, og aske fra kaminen lå i en dyngge på gulvet i stuen. Ingen redskaber havde de til at gøre rent med, og det hele var et rod. Sikke en start. Og så var det midt om vinteren. Dertil kom, at toiletet lå isoleret fra de opvarmede rum, så det var koldt som en iskælder, eller mere moderne som et køleskab. Dog, en virkelig kvalitet havde huset. Der var et meget stort køkken med et gammeldags komfur,

så inden længe har de nok fundet sig til rette. Haven skulde også vise sig at være dejlig, men så var der andre problemer.

Arhusianerne er ikke af de folk, der bærer hjertet udenpå. Naboer og genboer vedblev længe at være fremmede. Ingen hilste, skønt tilflytterne efter Helsingørskik pønt sagde: "Godmorgen, goddag og godaften." Det var ved at blive for meget af det gode, men efterhånden tøede da endelig beboerne op.

Jens Erik var vel den, der brød isen, men forresten havde familien jo da en omgangskreds blandt værftets funktionærer, hvoraf flere ligeledes var kommet fra Helsingør, men andre også fra andre egne. Alle selvfølgelig med de samme tilpasningsproblemer som kyllens familie.

I denne periode havde Jens og Karen et nært og fortroligt forhold til driftsingeniør Jørgen A. Christensen og dennes hustru, den engelskfødte fru Margeret. Birthe var ofte indkaldt som selskabsdame for fru Christensens gamle mor, som havde svært ved at klare sig alene. På denne måde tilegnede Birthe sig ikke så få engelskkundskaber.

Som funktionær var Jens Madsen fortsat som organisationsmand, og kyllen var sin mand en uvurderlig hjælp i dette arbejde. Hun gennemså og rettede hans breve for stavfejl og sprogfejl, hun var jo en ug-pige, hun hjalp ham med hans taler, hun hjalp ham med at pakke rundskrivelser og almanakker, hun tog imod hans gæster, officielle som uofficielle, hun præsiderede ved møder og kongresser som værtinde og ofte måtte hun arrangere udflugter og sammenkomster for de delegeredes hustruer. Ved sådanne lejligheder holdt hun gerne en velformet tale. Og kyllen kunde præsidere. Hun var høj og slank med en fri og utvungen holdning. Oprindelig var hendes hår næsten sort, øjnene var mørkebrune, og trækkene var fine, markerede. I sine sidste år, da hendes hår var gråt, holdt hun af ved festlige lejligheder at tone det blåt, hvad der klædte hende godt.

Hun havde mange interesser, men det huslige arbejde tog hendes tid, som det sker for de fleste mødre, så det var mest de huslige sysler, hun dyrkede. Som ung broderede hun en del, hun syede i perioder børnenes tøj og gik også til kursus i syning. Hun var fremragende til at bage og lave mad, og som før nævnt holdt hun også af at sylte.

Hjemme i Helsingør cyklede hun og søster Ketty hvert år til Gurre for at plukke vilde hindbær, når det var sæson.

I Århus gik hun flere år på aftenskole til bogbinderi. Hendes arbejder fra den tid findes alle i Odder hos sønnen John.

Det viste sig virkelig at være en dejlig have på Svalevej, og kyllen elskede at arbejde derude, når helbredet tillod det. En ganske særlig kvalitet var et pæretræ, der stod udenfor køkkenvinduet og hvert år bar en utrolig masse dejlige frugter.

Og så var der en dejlig krog bag huset lige uden for køkkendøren. Her holdt familien og vennerne til, når vejret artede sig. Man faldt til.

Birthe kom i lære som damefrisør, Jens Erik kom i skole, og Kylie blev gravid igen. I 1948 nedkom hun med en sund og velskabt søn, der fik navnet John. Var han et pant på, at familien nu havde slået rod på kontinentet? Det gik i hvert fald nu i den retning. Birthe blev forlovet og gift, og i 1950 blev Kylie bedstemor, dvs. hun fik titlen mor-mor. Farmor havde hævd på titlen bedste, og Kylie var nok helst fri.

Et par år efter gik der en storstilet bevægelse hen over den vestlige verden med udgangspunkt i USA. Det var Moralsk Oprustning. Jens Madsen var fra starten i Aarhus tilknyttet hjemmeførelsen, og det var vel ikke uden en vis brod mod østlandene. I alle tilfælde blev nu han og Kylie af direktør Hans Nielsen på Rlydedokken inviteret til et ophold i Svejts med kongres og højskole, alt ledet af denne bevægelse. Det blev en uforglemmelig tur for Kylie, den eneste udenlandsrejse, hun nogensinde fik. Men nu var det også ved at være den elvte time. Sygdommen tog til, og Kylie afmagredes kendeligt. Hun blev mærket af sin svaghed. Endnu et lyspunkt skulde der komme i hendes tilværelse. Ganske kort før hun kom af sted på det sidste hospitalsophold, det hun ikke kom hjem fra, blev hun medlem af et fællesvaskeri, hvor hun havde håb om at blive skånet for et af de hårdeste arbejder i huset. Hun kom aldrig til at benytte det.

Kylie vidste godt, hvor det bar hen. Hun sagde det ikke til sin mand eller sine børn, men et ægtepar, som kom i huset, tømrermester Børge Ranthe og hans kone Jonna, havde lovet hende at tage John til sig, hvis det skulde vise sig at blive nødvendigt.

Kort før sin død spadserede Kylie med sin mor på Vestre kirkegård. Hun havde det ikke godt den dag, så tanken om død og begravelse var ikke langt borte. Da hun derfor så en smuk sydvendt skråning, udbød hun spontant: "Her kunde jeg godt tænke mig at ligge engang." Derfor kunde hendes mor bagefter udpege stedet, hvor Kylie skulde ligge.

Først sent fik Jens Madsen klar besked om sin kones sygdom. Ved en beklagelig fejltagelse fra hospitalets side havde overlægen ikke indkaldt ham til det orienterende møde. Et tilfældigt møde på hospitalsgangen afslørede den manglende orientering, og kort før Kyllens død fik hendes mand sandheden at vide. En aften kort efter Kyllens sidste operation var hun og Jens kaldt op til professor Blixenkrone, for at hun kunde blive undersøgt. På vejen blev Jens utilpas i bussen, og det traf sig nu sådan, at da Kylie var undersøgt, nævnte hun i forbifarten, at Jens var blevet utilpas, og professoren greb lejligheden og sagde: "Jamen lad mig så hellere se lidt på Dem med det samme." I enrum udbød han nu: "men er De da slet ikke klar over Deres kones tilstand?", sådan fik Jens Madsen at vide, at hans kone kun havde få måneder tilbage at leve i. Hans choktilstand efter oplysningen blev tilskrevet hans ildebefindende.

I 1952 var der kommet et barnebarn mere, idet Birthe havde fået en datter, der blev døbt Lisbeth efter kyllens ønske. Disse tre, John, Bulder og Bette bragte liv i det af sygdom hærgede hus. Det var en glæde for kyllen, skønt kræfterne hurtigt svandt, men netop i de sidste uger af hendes liv, i sommeren 1954 blev alle børnene syge på skift af skoldkopper og mæslinger. De var ellers blevet indmeldt i en børnehave, så Birthe, der jo havde to husstande med ialt tre børn at passe, kunde blive aflastet lidt. Nu brændte alting sammen, og kyllens sidste tid blev derfor ikke det mareridt, den ellers vilde være blevet. Der var simpelthen ikke tid til at spekulere, der var alt for mange praktiske opgaver, der trængte sig på, og der var ingen mulighed for at falde hen i sorgen.

En dejlig sølvbryllupsfest med middag på Varna fejrede Jens Madsen for hende, men ikke i det officielle format, han kunne have ønsket. Kyllen, der havde meget småt med kræfter, ønskede kun at se familien.

Karen Rohde-Madsen født Petersen døde den 9. juli 1954 på Aarhus Kommunehospital, og den 19. blev hendes urne nedsat på Vestre kirkegård.

Kyllens mor, hendes mand Jens Madsen, datteren Birthe, svigersønnen og datterdatteren Lisbeth mødtes ved kapellet kl. 15 og gik anført af en kirkegårdsbetjent med urnen til det gravsted, kyllen selv havde udpeget, og her blev urnen sat ned. Moderen kastede en buket lyserøde nelliker ned, og graven blev kastet til. Samtidig stod den lille pige og pludrede uforstyrret og gav vidnesbyrd om, at livet skal gå videre, og at kyllen lever videre i sine børn og børnebørn.

I Demokraten kom til at stå: Vi har mistet vor ejegode hustru, mor og svigermor Karen Rohde-Madsen.

Karen med sine sønner.

Atletklubben Zampa Helsingør 1902

Den unge atlet m.mesterskabsbæltet er Carl Vilhelm Petersen

Ane nr.2: probandernes far, Carl Vilhelm Petersen.

Han blev født 23. februar 1884 hos høkeren i Sudergade 30, Helsingør. Han var nummer 6 i rækken og fik i dåben 10. april i S. Mariæ kirke navnet Carl Vilhelm.

Ældst var Johannes Christian, der var født i 1875, så kom søstrene Ane Kristine og Ellen Marie Sofie, født hhv. 1878 og 1880, og endelig var der de to 15 måneders tvillinger, Vilhelm Edvard og Harald Sofus.

I 1887 fik han lillebror Christian Frederik Vilhelm, og i 1889 afsluttedes rækken med den lille Marie Elise.

Hans far var født i København, men hans mor var af gammel Helsingørslægt, så han var i familie med hele byen, uden at man dog kom sammen med andre end de nærmeste.

Mens de 2 ældste var født på Gurrevejen, den gang byens overdrev, og de næste 5 så dagens lys i Sudergade, blev den sidste født Munkegade 3, som blev familiens ejendom i mange år.

Alle drengene gik i Friskolen, mens pigerne kom enten i Frk. Jensens skole eller i Borgerskolen.

Den 17.4.1898 blev Carl Vilhelm konfirmeret i S. Olai kirke, og ligesom sine ældre brødre kom han i arbejde på værftet som nitterdræng. Aret efter døde hans far kun 56 år gammel, og moderen førte forretningen videre på hans borgerskab, idet forretningen også var flyttet til Munkegade.

Som ung mand dyrkede Carl Vilhelm vægtløftning i Atletklubben Zampa, og han synes at have været i hvert fald sin klubs champion, idet han på et billede fra 28. oktober 1902 synes at bære noget, der ligner et mesterskabsbælte. En flot fyr var han, og han fik da heller ikke lov til at gå frit omkring ret længe. Aret efter blev han gift, kun 19 år gammel med den yndige Karen Magdalene Laurentze Hansen. Brylluppet stod 29. august 1903 i S. Olai kirke. Bruden var 3 uger ældre end ham.

Da hun 2 måneder efter fødte ham en datter, var han så skuffet, at han nær havde smidt hende ud ad vinduet. Hun overlevede dog og fik navnet Betty Emma Johanne. Efter hende kom sønnerne Knud og Carl, så igen en pige, Karen og endelig sønnerne Harald og Valdemar Robert.

6 børn skænkede Karen ham. De blev alle født hjemme, og det skulde gå stille af, for Carl Vilhelm vilde ikke forstyrres i sin nattesøvn, enten det så var børnefødsler eller almindelig barnegråd.

Selv var han meget fæmalt. Det fortælles, at han var i nittesjak med en af sine brødre. De mødte om morgenen, fandt deres nittehamre frem, gik ned under skibsbunden og satte sig til rette og så nittede de hele dagen sammen, støt og taktiast, og når de gik hjem til fyraften, havde de ikke sagt et ord til hinanden, hverken goddag eller farvel, og heller ikke til nogen andre.

Dueavler Carl Vilhelm Petersen

Carl Vilhelm havde mange interesser. Vægtløftningen har vi nævnt. Men han havde også musiske evner. Man begyndte tidligt at male med oliefarver. Først kopierede han omhyggeligt postkort og fotografier, men efterhånden gjorde han sig fri af forbilleder og arbejdede snart vidt omkring i Helsingørs omegn, hvor der var motiver at finde, og som årene gik, blev han virkelig en habil maler, hvis billeder hænger i mange helsingørske hjem.

En morsom omstændighed ved maleriet var det, at han selv fremstillede sine billedrammer. Ikke i den forstand, at han købte listeprofiler og skar disse sammen. Det var for nemt. Nej, han tegnede først de profiler, han ønskede sig, så fremstillede han små listehøvle og høvlede selv profillisterne til. Desværre blev de smukke små høvle ved en fejltagelse kørt på losseplads og forsvandt. Jeg håber, de hermed er reddet for historien.

Hans største lidenskab var dog dueavl, en lidenskab, der gav ham tilnavnet Duepetersen. Egentlig hobby var det ikke, for ligesom med maleriet forstod han også at gøre duerne i penge. Duevennen omtaler ham engang som duehandler.

Hans speciale var "sorte skader". Han havde gjort sig sine egne tanker om, hvordan de skulde se ud. Man havde fulgt godt med udviklingen, og i 1924 skitserede han til Duevennen den skabelon, han gik ind for. Der fulgte nogle indlæg fra ham i bladet, og i 1925 endnu en tegning med hans kommentarer.

Sit dueslag havde han indrettet på loftet med diverse snoretræk osv., så han kunde ligge i sin seng, og derfra enten lukke duerne ud eller fodre dem. Når han færdedes i sit dueslag, havde han altid en bestemt hat på, da duerne ellers blev opskræmte.

Det blev ikke få præmier, han i årenes løb fik samlet sammen for sine duer. Sølvtojet stod i lange rækker på hylderne og i skabene, og lå i geled i skufferne. Selv nu, hvor det er fordelt delvis til børnebørn, har de fået adskillige hver.

Han leverede duer til dronning Alexandrine til avl, og det er hans dyr, der er grundstammen i arveprins Knuds dueslag.

Den 2. april 1912 tog han borgerskab som detailhandler i Helsingør med ret til brændevinssalg, så på det tidspunkt må han have overtaget familiens høkerbutik i Munkegade 3.

Udover detailhandelen havde høkeren ret til udskænkning, og man kunde sidde på kassen foran disken og nyde det traditionelle traktement, "surbrød, snaps og øl", dvs. et flækket surbrød med smør og ost, dertil en snaps og en øl.

Hans kones mormor Maren Olsen boede sin sidste tid på 1. salen, stærkt plaget af gigt. Hun døde 1916. Hans egen mor boede på sine gamle dage i Buxtehudes hus i S. ~~Årsgade~~ Årsgade, hvor hun døde 1924 i en alder af 77 år.

Det fortælles, at der ikke var indlagt vand på l.sai, så hans kone måtte hente vand nede i haven. Ikke fordi der var nød på færde, for Carl Vilhelm lagde op og levede sine sidste år som rentier, og da han døde i 1939 kun 55 år gammel, efterlod han sig en net formue, så hans kone, der overlevede ham i 22 år, ved sin død efterlod sig kr.50.000.00.

Disse penge blev dog ikke til nogen glæde for arvingerne, idet ældste søn Knud havde besnakkert moderen og lånt hele summen, som kun skulde forrentes ikke afdrages, og som først forfaldør 1985, tror jeg. Det er ikke sandsynligt, at nogen af hans søskende lever til den tid. Lovligheden af denne transaktion kunde ikke bestrides, men moralen er styg.

Den 24.februar 1939 bragte Helsingør Dagblad hans dødsannonce:

"Min kære Mand, vor kære Fader, Svigerfader og Bedstefader CARL V.PETERSEN afgik ved Døden den 18. Februar 1939. Karen Petersen"Egehøj". Bisættelsen har fundet Sted i Stilhed efter Afdødes Ønske."

Han efterlod sig 2 døtre, 4 sønner og 3 børnebørn.

Ane nr.3: probandernes mor, Karen Magdalene Laurentze Hansen.

Den 30.januar 1884 fødtes i S.Annagade 59, Helsingør en pige, der fik navnene, Karen Magdalene Laurentze. Karen efter sin farmor. Huset, som ligger der endnu, er meget lille og beskedent, som hele kvarteret efter at gaden har slået et slag til venstre. Men det virker hyggeligt med vore dages syn på bymiljø og har altså dannet rammen om Karens første barneår.

Hendes forældre var også beskedne folk. Faderen Jens Carl Hansen, der var arbejdsmand på havnen, kom fra Mårum i Gribskov og var uden tvivl af kulsvieræt både på fædrene og mødrene side.

Moderen, Hanne Cathrine Olsen vaskede for folk. Hun var født i Hillerød, men hendes forældre var fra hhv.Bellinge på Fyn og Tårnborgh ved Korsør.

Karen var nr.2 af 4 søskende. Ældst var hendes halvbror Lauritz Valdemar Holm, der omtales som et stille og rart menneske. Efter Karen fulgte lillebror Jørgen Thorvald Herold Hansen og til sidst lillesøster Hedvig Vilhelmine Marie Hansen. Hvis navne kunde gøre det, skulde de nok klare sig i livet.

Folketællingen 1890 røber, at Karens mormor Maren Olsen født Jørgensen boede i forhuset på kvisten, 2. sal, mens hun selv med sin familie boede på 1.sal i baghuset.

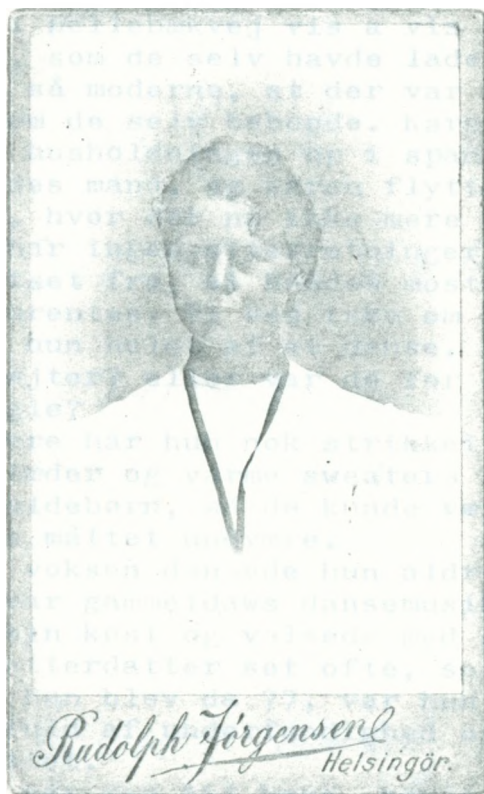
Mange år senere skrev Karen Margrete Jensen-Petersen om sin kusine Karen, at hun var det elskeligste menneske, man kunde tænke sig, og det havde hun efter sin mor. Vi må altså formode, at det var trods knappe kår et godt hjem at vokse op i.

Derfor kom det nok også som så stort et chock for familien, da moderen døde fra dem kort før jul i 1899. På det tidspunkt var Karen ikke fyldt 16, storebror var 19, lillebror bare 12 og lillesøster en lille en på 10.

Tabet var så hårdt for faderen, at han "gik i hundene", som det ordret siges om ham. Børnene blev fordelt til familien, og så ensom var Karens far i sine sidste år, at da han døde i 1920, kom det som en fuldstændig overraskelse for Karens kusine, at "Jens Fugl", som han kaldtes, var hendes onkel.

Karen Magdalene Laurentze var ikke bare elskelig, men hun var også noget af det yndigste, man kunde se for sine øjne. Derfor fik hun heller ikke lov til at gå alene så længe.

Da hun var 19 år og 2 måneder blev hun gift i S. Olai kirke med byens flotteste nitter, vægtløftningsmester Carl Vilhelm Petersen, der var 3 uger yngre end hun selv. Det var den 29.august 1903. Lidt før tiden arriverede så den 30.10.deres førstefødte. Der var dog nær ikke blevet nogen barnedøb, for faderen, der endnu ikke var fyldt 20, blev så skuffet over, at det blev en pige, at han var ved at kaste hende ud ad vinduet. Næste gang gjorde Karen det imidlertid godt igen ved at føde sønnen, der kom til at hedde Knud. Ialt 6 børn fødte hun, og hver gang skulde det gå stille af, for far vilde ikke forstyrres i sin nattesøvn, og naturligvis var det hver gang hjemmefødsel. De øvrige børn kom i rækkefølge: Karen, Karl, Harald og Valdemar Ro-

Karen Magdalene Laurentze Hansen

I de første år af deres ægteskab måtte Karen hjælpe til med indtjeningen ved at arbejde på netfabrikken, men da Carl Vilhelm i 1912 fik borger-skab, kunde Karen blive hjemme hos børnene, selv om hun vel også måtte stå i butik. Forresten strikkede hun for folk, ualmindelig smukt og fantastisk hurtigt, og det blev hun ved med til sin død. Der var konstant efterspørgsel på hendes trøjer, ingen kunde strikke så jævnt, og så havde hun lige til det sidste sans for nye, smarte modeller.

Et af hendes mands første større malerier var et portræt af Karen, som han ofrede en virkelig fornem køberamme på, ikke som senere, hvor han selv lavede sine rammer, der dog også var fint arbejde. Billedet er nu i datterdatterens eje.

De sidste år, inden hendes mand døde, boede de på Gammel Hellebækvej vis a vis Marienlyst i huset "Egehøj", som de selv havde ladet bygge. Det var dog ikke så moderne, at der var indlagt vand på 1. salen, som de selv beboede. Karen måtte bære alt vand til husholdningen op i spande, i ca. 5 år. Så døde hendes mand, og Karen flyttede igen ind i Munkegade 3, hvor der nu ikke mere var forretning.

Vi har ingen efterretninger fra Karens barndom, bortset fra, at hendes moster altid kaldte hende Laurentze. Vi ved ikke om hun kunde svømme, eller om hun holdt af at danse. Kunde hun måske løbe på skøjter? eller var de for fattige til at have sådan nogle?

Senere har hun nok strikket skisokker, huer og halstørklæder og varme sweaters til børn og børnebørn og oldebørn, så de kunde være med til alt det, hun havde måttet undvære.

Som voksen dansede hun aldrig "offentligt", men når der var gammeldaws dansemusik i radioen hjemme, tog hun sin kost og valsede med den. Det har hendes eneste datterdatter set ofte, selv på hendes gamle dage, og hun blev da 77, var hun et rigtigt livstykke, fuld af underfundighed og humør, men aldrig bare pjattet.

Hun var rap til bens, havde rappe hænder og var rap i replikken, med en fremragende evne til at formulere sig på en slående måde. Altid havde hun tanke for andres problemer. Således røber hendes breve altid betænksomme forespørgsler til det daglige arbejde og dets afvikling.

Hendes æbleskiver var enestående, kendte og berømmede fra Helsingør over København til Århus og Holme.

Karen Magdalene Laurentze Hansen var ikke ret stor, men hun var velskabt, blond med lys teint og lyse blå øjne i et smukt ovalt ansigt. På sine gamle dage blev hun hvidhåret, men med et ganske svagt gulligt skær, der virkede ungdommeligt.

Kort før sin død fik hun en lille hjerneblødning, og der stødte koldbrand i fødderne til, men hendes brev rummede aldrig et selvmedlidende ord, kun de nøgne fakta om sygdommen. Hun var ukuelig til det sidste og tænkte selv i sin svaghed mere på sine pårørende end på sig selv.

Hun døde den 29. november 1961 og blev begravet fra S. Olai kirke.

Kære lille søde Rieche, Fredag Formiddag

Rigtig kjærlig til hejhe med
 Leres store Dreng, saa fik vi
 ingen Trænte? Kunde godt have
 fortalt dig det blev en Dreng, for en
 lille Pige vilde ikke have spækket sin
 Mor, stikkes nu en lille Frakke
 en Mue, som kommer videre
 til skal hjem. Kærlig Nilsen Olle
 dels alle saa Sølvvej og Tak for G.

Brev fra Karen til Keres datter,
 da hun blev ældre i 1950.

Ane nr.4: probandernes farfar, Harald Valdemar Petersen.

Den første gang vi træffer Harald Valdemar er den 12.april 1874, da der bliver lyst for ham og pigen Emma Mathilde Nielsen i S.Olai kirke i Helsingør. Der står ikke noget efternavn i kirkebogen, så han har ikke vidst, hvad han hed.

Den navnelov, der blev vedtaget i 1828, havde den skavank, at man havde overset, at fattigfolk kun blev kaldt ved fornavn, og børnene kendte følgelig også kun deres fars fornavn. Harald Valdemar kaldte sig Petersen, men det har præsten åbenbart ikke straks villet godtage.

Han blev født i København i 1843, og der er en ret stærk sandsynlighed for, at han er den Harald Valdemar, der fødtes 17.januar på Den kongelige Fødselsstiftelse som søn af smedesvend på Holmen Peter Heinrich Michelsen og hustru Anne Christiane Herver.

Ved brylluppet den 7.maj omtales han som arbejds-karl, 31 år. Bruden, der var datter af skipper Johannes Nielsen og hustru, var forældreløs og 27 år.

I de følgende år benævnes han stadig arbejdsmand. Således 25.marts 1875, da ældste søn døbes Johannes Christian i S.Olai, og 31.marts 1878, da ældste datter Anna Kirstine fik sin formodede farmors navn også i S. Olai kirke.

Folketællingen 1880 siger det samme, samt at familien bor på Markjorderne, Overdrevet, Gurrevejen matrikelnr.69. Samme år fik de datter nr.2, Ellen Marie Sophie.

I 1882 sker der noget afgørende nyt. Den 1.april tager Harald Valdemar Petersen borgerskab som gæstgiver. Han bruger imidlertid sit borgerskab til hoker-virksomhed.

Butikken lå Sudergade 30 i kælderen. Anders Uhrskov resumerer rådstueplakaten af 7.4.1859, kaldet Vedtægt for Høkernes Næringsret i Helsingør; således:

Hos hokeren købte man reb, jydsk træsko, der hang velrøgede parvis i et reb, klipfisk, spegesild, røgede spegepølder og 1 skæppe sand til at strø på gulvet. Havde bonden ikke mad med hjemmefra, købte han et flækket surbrød med smør og pålæg. Hertil nød han et par snapse og et glas hvidtøl. Det hele blev fortæret stående i butikken eller siddende på en sæk eller tønde. Prisen for sådan et traktement var omkring 1880 12 skilling.

Her i Sudergade fødtes i 1883 tvillingerne Harald Sofus og Vilhelm Edvard, året efter kom Carl Vilhelm, og i 1887 den yngste søn Christian Frederik Vilhelm. Det år flyttede familien til Munkegade 3, hjørnet af Gråbrødrestrede 1, som Harald Valdemar Petersen havde købt. Huset til gaden er fra 1793/94 og ikke som det fremgår af murankrene 1734. Kvisten er bygget på mellem 1827 og 1837. Der horte en sidebygning til i bindingsværk fra tiden mellem 1817 og 1827, og i 1896, altså kun et par år før han døde lod Harald Valdemar Petersen baghuset bygge i 6 fag og 2 etager.

I Munkegade fødtes 1889 deres sidste barn, datteren Marie Elisa, og knap var den sidste barnedab

DAABSATTEST

for

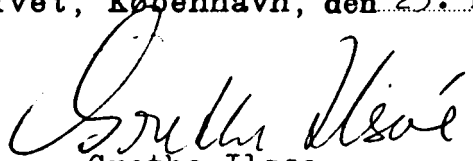
Familienavn:.....Michelsen.....

Fornavne:.....Harald.Waldemar.....

Fødeby, Sogn, Herred og Amt:	Den kongelige Fødselsstiftelse København
Fødselsaar og -Dag	1843 - atten hundrede tre og fyrre - d. 17. - syttende - januar.
Kirken, hvori Barnet er døbt eller fremstillet efter Hjemmedaab:	Den kongelige Fødselsstiftelse
Daabsaar og Daabsdag samt, hvis Barnet er hjemmedøbt, Aar og Dag for Fremstillingen i Kirken:	d. 17. januar 1843.
Forældrenes Stilling og fulde Navn:	Smedesvend Peter Henrich Michelsen og hustru Anne Christiane Herver.

Overensstemmelsen med Ministerialbogen bevidnes.

Landsarkivet, København, den 23. maj 1972.

Grethe Ilsøe

fg.

/L. Aarenstrup
sekretær.

overstæet, før den første konfirmation stod for døren samme år. De 2 mindste var endnu ikke konfirmeret, da Harald Valdemar Petersen, hoker, gift, 56 år døde 30.november 1899.

Det lille hus blev i familiens eje til o.1960.

Ane nr.5: probandernes farmor Emma Mathilde Nielsen.

Hendes far skipper i Helsingør Johannes Nielsen var født 1802 i Helsingør, moderen Kirstine Andersdatter var født 1811 i Sengeløse.

Der var 5 børn i huset, da Emma Mathilde kom til verden den 27.februar 1847 på Strandvejen 543. Det er måske for meget sagt, at de var i huset, for den ældste Peter Julius var 16 år og sikkert skibsdreng hos sin far. Den næst ældste Juliane Elisabeth var 14, Andrea Frederikke 12, Marie Sophie 6 og Ida Henriette bare 3 år.

Da Emma Mathilde var 4 år kom lillebror Carl August og 3 år efter den sidste Christian Frederik Wilhelm.

Af sine bedsteforældre har hun kun kendt sin farfar, værtshusholder Christian Nielsen, der døde kort før hendes 8 års fødselsdag i en alder af 77.

Emma Mathilde blev konfirmeret 7.april 1861 i S.Olai, hvor hendes oldefar i sin tid var kirkeværge. Hun fik karakteren, MG.

Mange, mange gange har Emma Mathilde set sin far sejle ud med sin jagt "Frau Cathrine", som han førte mellem Helsingør og København. Mange, mange gange har hun spejdet efter sin fars sejl i horisonten, men hun var antagelig flyttet hjemmefra, da der kom meddelelse om, at hendes far var død i København den 16.maj 1867. Begravelsen foregik i København S.Johannes kirke.

Sin mor mistede hun ca.5 år senere den 6.december 1872, og det var hende og lillebror Carl August, der averterede hendes død i begravelse i Helsingør Avis den 10.s.m.

Emma Mathilde var altså forældreløs, da hun den 7.maj 1874 blev gift med arbejdskarl Harald Valdemar uden efternavn. Hendes forlover N.P.Jensen må sikkert være en svoger.

De unge mennesker flyttede ud på Markjorderne, Overdrevet, Currevejen, hvor de boede 1880. Her blev hendes første 3 børn født. Det var Johannes Christian, Anna Kirstine og Ellen Marie Sophie.

I 1882 tog hendes mand borgerskab som høker, og i den anledning flyttede de til Sudergade 30, hvor hun fødte først tvillingerne Harald Sofus og Vilhelm Edvard, senere Carl Vilhelm og Christian Frederik Vilhelm.

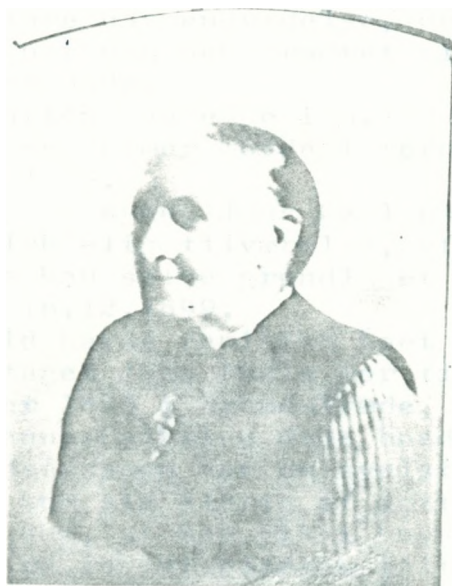
5 år efter flyttede familien til Munkegade 3, hvor det sidste barn blev født og døbt Marie Elise. Alle drengene gik i friskolen, mens pigerne enten gik i borgerskolen eller i Frk.Jensens skole.

Da hendes mand døde i 1899 havde hun i hvert fald 2 mindreårige, ukonfirmerede børn hjemme, men det er nok sandsynligt, at der var flere også af de større børn i huset.

Hun drev imidlertid sin mands forretning videre på hans borgerskab til 1908. Så tog hun selv borgerskab som købmand, som hun først igen sagde op i 1913, året efter at hendes tredieyngste, Carl Vilhelm havde fået borgerskab til detailhandel og havde overtaget forretningen i Munkegade.

Sine sidste år boede hun i Duxtehudes hus i S. Annegade 6, ovenover slagtermester Blomsterberg. Hun døde den 7. januar 1924 knap 77 år gammel og blev begravet fra kapellet søndag den 13. kl. 13.30.

Hendes fars familie var jævnt velstående, men hendes mor var en fattig husmandsdatter, og da det var hende børnenes opdragelse var overladt, faderen var jo så meget borte, har moderens sparsommelighed sikkert præget tilværelsen i det daglige, ikke mindst måske fordi det altid var risikoen for forlis. Hendes søn Carl Vilhelm var i hvert fald sparsommelig til det nærige, skønt han sad godt i det økonomisk. Sikker et resultat af moderens, Emma Mathildes og mormoderen Kirstines indflydelse.

Emma Mathilde Nielsen

Ane nr.6: probandernes morfar, Jens Carl Hansen

Han blev født den 14.januar 1859 i Hårum Tinghuse i hjertet af Gribskovområdet.

Hans mor Karen Larsdatter var født i samme hus 40 år tidligere. Faderen Hans Knudsen var husmands-son fra Ramløse og lige så gammel som moderen.

Moderen havde 2 børn før ægteskabet, den 18årige Christian Pedersen, der nok var flyttet hjemmefra og den knap 14årige Carl Jørgensen. Af helsoskende havde han Maren Kirstine på 9 og Niels Peter på 5 år.

Det var et udpræget kulsviermiljø.

Huset de boede i hed Fuglsangsminde efter mor-moderens barndomshjem, **Fuglsanghus** inde i Gribskov. For de andre beboere var det imidlertid for fint, og huset blev i daglig tale omtalt som Fugleredøn, og alle, der udgik fra dette hus fik påhæftet tilnavnet Fugl.

Hele denne slægt vil blive omtalt i en særlig bog, en anetavle med Jens Carl Hansen som proband.

Det er ikke klart, hvornår han forlader sit hjem, eller hvornår han kommer til Helsingør, men den 12.juni 1883 gifter han sig i S.Mariæ kirke med Hanne Cathrine Jørgensen, født i Hillerød som datter af arbejdsmand Jørgen Olsen og hustru, vaskerkone Maren Jørgensen. Hanne Cathrine der var 20 år, var kommet galt af sted, noget der sker i de bedste familier og som tyder på et tillidsfuldt sind. Hun havde en søn Laurits Valdemar Holm.

Hun var noget af det sødeste og elskeligste, og hun var måske det første solskin, der faldt på den fattige unge mand, Jens, kaldet Jens Fugl, også i Helsingør. Ægenavne er ikke sådan at ryste af sig.

Det er sandsynligt, at Jens Fugl har arbejdet ved den store havneudvidelse, der dengang foregik, og ellers har han nok ernæret sig af al slags forefaldende arbejde.

I starten boede de i S.Annagade 59 i børhuset, mens hans svigermor boede i Førrhuset. Svigerfaderen var død i 1875.

I 15½ år synes Jens Carl Hansen at have levet en rolig og lykkelig tilværelse, efter omstændighederne. Så mistede han selve grundlaget for sin lykke, hans kone døde 16.12.1899.

En tid havde familien boet i Brøndstræde 36, og de havde taget Jens Fugls mor til sig, idet hun døde 12.november 1895 i Brøndstræde, 77 år gammel.

Da Hanne Cathrine døde boede de S.Annagade 51 i stuen. Dødsårsagen var en svulst i maven, kræft.

Jens kom sig aldrig af dette slag. Det siges ordret om ham, at han gik i hundene. Sine sidste år boede han på Forsorgelsesanstalten, og han døde 28.9.1920 på Gresundshospitalet, 61 år gammel.

Hans dødsannonce i Helsingør dækkede 2.10.1920 således: Det bekendtgøres herved, at vor Fader JENS CARL HANSEN er død den 29de September. Bøddelen. De begravelse foretog fra Kapellet Kirke den 5te Oktober, kl. . .

Ane nr.7: probandernes mormor, Hanne Cathrine Olsen

Det vil nok aldrig blive opklaret, hvad der bevægede arbejdsmand Jørgen Olsen og hans kone Maren Jørgensdatter til at flytte først fra Hømmershøj i Vestsjælland til Hillerød og derfra senere til Helsingør. Men i Hillerød fik de den 17.april 1863 en datter, der blev døbt 2.august i Frederiksborg Slotskirke efter ved hjemmedøb den 28.maj at have fået navnet Hanne Cathrine.

Der var fire børn i forvejen, hvoraf den ældste Jørgen var en halvbroder, de 3 næste: Anne Marie, Lars Peter og Wilhelmine Caroline var helsøskende. Efter Hanne Cathrine fik forældrene endnu 4 børn, men 2 af disse må være døde tidligt, og endnu et af børnene faldt bort før moderen.

Omkring 1868 holdt familien sit indtog i Øresundsbyen, der endnu var lidt groggy efter Øresundstoldens afskaffelse, men lidt har der vel været at lave for farmand.

Moderen Maren Jørgensen vaskede for folk.

Endnu ved jeg ikke, hvor de boede, men jeg antager, at de ret tidligt er flyttet til S. Annagade. Herfra var det, at Hanne Cathrine blev konfirmeret som nr.13 i 1877. Hun fik karakterene g/mg. De boede dengang i nummer 178, men det har nok været matricelnummeret, så det kan godt have været samme sted som fik husnummeret 59.

Allerede den 3.juni 1875 havde Hanne Cathrine mistet sin far, der døde af en hjernesygdom. Han blev begravet 7.juni fra S.Mariæ.

På det tidspunkt havde moderen endnu 4 uforsørgede børn hjemme, heriblandt Hanne Cathrine.

Hun har nok tidligt måtte gå sin mor til hande, når hun vaskede for folk. Vi ved ikke, om hun tog ud og vaskede for private, eller om hun vaskede for en blege-mand. Måske havde hun selv et vaskeri. I hvert fald tog Hanne Cathrine senere sin mors arbejde op.

Omkring 1880 har hun haft en skuffelse, for i 1881 fik hun som ugift sønnen Laurits Valdemar Holm, der blev døbt 3.4.1881 i S.Mariæ. Først 2 år efter, den 12.6.1883 blev hun gift i S.Mariæ med kulsvierætlingen Jens Carl Hansen, kaldet Jens Fugl. Han var arbejdsmand som hendes far havde været, og han skænkede hun 3 børn: Karen Magdalene Laurentze, Jørgen Thorvald Herold og Hedvig Vilhelmine Marie.

Storvask foregik dengang helt anderledes, end i vore dage. Optælling og mærkning, hvis det var udevask, var selvfølgelig det samme, men kogningen var anderledes. Først skulde tøjet "bøjes", dvs. bøjes med bølgeaskelud. Private samlede selv den bedste aske i en tønde på loftet eller i et udhus, men ellers kunde man få det hos bageren, der brugte meget bøgetræ. På denne bølgeaske kogte man så en stærk askelud, der blev hældt ud over vasketøjet, dvs. over et lagen, der var spændt ud over det kar vasketøjet skulde koges i. Når den varme lud havde fyldt karret, blev den tappet af forbeden, ost op i kogekarret og derfra atter hældt ud over vasketøjet. Denne cirkulation blev ved, til vandet i vaskekarret var kogende. Så skulde tøjet skylles, og luden bankes ud af det.

Dengang var det at skaffe vand et stort arbejde. Det skulde pumpes op med håndkraft og bæres i spande hen til vaskepladsen. Var det tørke eller havde frosten kvalt brønden, måtte vand hentes langt borte fra, eller man måtte smelte sne eller istappe fra taget.

Tøjets skylning krævede store mængder af vand, og det var derfor almindeligt, at skyllingen foregik ved en sø eller en å eller en dam, hvor der var rent vand at få. Der er ingen tvivl om, at de mange damme, ovenfor Helsingør, der nu er forsvundet, har været ligeså mange vaskepladser. Her har Hanne Cathrines og hendes mors arbejdsplads været. Her har de stået i al slags vejr. Om sommeren en vidunderlig beskæftigelse, men om vinteren uhyggelig barsk. Hanne Cathrine nåede dog ikke at få den almindelige erhvervssygdom for vaskerkoner, den smertende gift i hænderne. Hun døde den 16. december 1899 af en kræftsvulst i maven kun 36 år gammel.

Slid og sløb har hendes tilværelse været og kun det allernødvendigste udkomme, men hendes eftermæle blev smukt, skønt ganske kort: Hun var noget af det elskeligste, man kan tænke sig.

Hanne Cathrine Jørgensen

Ane nr.8: probandernes farfars far, Peter Heinrich Michelsen.

Vi ved det faktisk ikke med sikkerhed, men en vis sandsynlighed er der for, at han er far til Harald Valdemar Petersen i Helsingør.

Han fik i hvert fald en søn Harald Valdemar, som hans kone Anne Christiane Herver fødte den 17. januar 1843 på Fødselsstiftelsen i København.

Peter Heinrich Michelsen blev født i København i 1810. Hans fødsel er ikke kendt, men han har nok været afkom af Holmens faste Stok.

Den 1.3.1827 blev han antaget som grovsmedelærling i 2.divisions 6.kompagni. Den 1.1.1830 blev han karl i samme kompagni og fik nummer 70.

I Nyboders husbog 1816-51 står: Peter H.Michelsen 2.div.6.komp.no.70 i Delphingade 52 st.til gården fra Michelsdag 1831 til påske 1835 og Crocodilegade 8 fra påske 1835 til påske 1836.

I divisionsbogen 1836 kaldes han grovsmedesvend Peter Henrik Mikkelsen 6.komp.3.klasse nr.149.

Gage mdl.3 rdl.48 sk., kvarterpenge 64 sk.mdl. dagpenge 16 sk.

Han blev demitteret 1.4.1836 som drikfædig og afgav sit hus 1.5.1836.

Da hans formodede søn blev født, benævntes han smedesvend 4.klasse 2.div.6.komp.nr.70.

Han nævnes ikke i registret til folketællingen 1845, så han må være flyttet fra København kort efter.

Det er nok ikke helt usandsynligt, at vi skal finde hans videre skæbne i en by som Helsingør.

Ane nr.9: probandernes farfars mor: Anne Christiane Herver (Herver).

Vi kender hverken hendes fødsel, hendes vielse, eller hendes død. Vi ved ikke en gang med sikkerhed, om hun var mor til Harald Valdemar Petersen i Helsingør.

Vi må dog formode, at hun blev gift med Peter Heinrich Michelsen i 1831, da de det år fik bolig i Nyboder.

Det sidste vi ved om hende er, at hun den 17.1.1843 fødte en søn på Den Kongelige Fødsels-og Pleiestiftelse i København, og han fik navnet Harald Valdemar.

Barnet blev udleveret til forældrene den 26.1.

Ane nr.10: probandernes farmors far, Johannes Nielsen

Johannes blev født i Helsingør den 3. august 1802 og døbt 10 dage senere i S.Olai Kirke. Faderen, Christian Nielsen, der var født i Skibstrup i Tikob sogn, havde den 13.11.1800 fået borgerskab som hoker i byen. Moderen, Elisabeth Kirstine Frandsdatter var møllerdatter fra Helsingør.

Johannes havde en 2 år ældre bror, der hed Carl, om hvem vi ved, at han havde haft kopper, så han ikke behøvede at blive vaccineret som Johannes. Denne bror blev senere skipper og døde 1839.

I 1810 blev faderen udpeget til ekstraskattesætter, og i 1816-17, da drengene blev konfirmeret, benævnes han møller, så på den tid har han nok overtaget sin svigerfars mølleri.

Johannes bliver da også møllersvend, for i 1829 viser kirkebogen for S.Olai, at en møllersvend i Karleby, Johannes Nielsen og pigen Kirstine Andersdatter fra Sengeløse blev viet den 6.juni. Hun var endnu ikke fyldt 18 år. Aret efter opnåede han selv borgerskab som møller i Helsingør.

Den 31.10.1831 døde Johannes' mor 58 år gammel, samme år som hans kone fødte deres andet barn, Peter Julius. Den ældste, Andreas Frederik døde spød d.5.12.1829. Nr.3, pigen Juliane Elisabeth kom i 1833.

Imidlertid var Johannes' far blevet værtshusholder, og i folketællingen 1834 står der under Bierregaden Nr.228: Christian Nielssen 56 Aar, Enkemand, Værtshusholder, Johannes Nielssen, 31 Aar gift, hans Søn, er ham behjælpelig ved Skienken, Christine Petersen, 22 Aar gift, hans Hustru, Julius 3 Aar, Juliane 1 Aar, deres Børn, Anna Dorteia Svendsen, 15 Aar, Tienestepige.

Mølleriets er åbenbart forbi for både far og søn, men det vender vi tilbage til under faderens historie.

Den næste folketælling i 1840 viser, at Johannes med familien er flyttet udenfor Svingelporten til stranden syd for byen. Der er nu 4 børn: Peter Julius, Juliane Elisabeth, Andrea Frederikke født 1835, og Ida Henriette født 1839. Johannes står opført som møllersvend, men netop i 1840 køber han den 22.juli i København den 22 år gamle Flensborgerjagt "Frau Cathrine", bygget 17.oktober 1818 (bilbrevets dato) i Kappeln i Slesvig af skibsbygger J.Steen. Den var bygget af eg på kravel, med glat spejl og uden gallion; ifølge målebrev Helsingør den 5.april 1859 drægtig 6 commercelæster, svarende til 15.6.registertons. Rændingsmålene var: længde 39.3 fod(12.36 m), bredde 11.2 fod(3.5 m), dybde 4.60 fod(1.5 m), længden målt i vandlinien fra stævn til rorstamme.

Alle disse oplysninger om skibet samt de følgende har jeg fået af maskinmester Carl Petersen i Gilleleje

Jagten som skibstype er en lille i regelen eenmastet båd med fyldige linjer og stærkt spring. Rigningen bestod af en hel mast uden sammenføjninger, med gaffelstorsejl, gaffeltopsejl, fok, eventuelt klyver og jager, muligvis dengang også bredfok. Der var en kahyt agter under dækket med 2 små vinduer i agterspejlet, og traditionelt var den malet med en søkaldt

"hvergarnsstribe" på langs ad begge skibssider. I almindelighed gik den i indenrigs fart, og besætningen var gerne 2 mand og 1 dreng. Det var en fremragende sejler, måske dansk skibsbygnings ypperste frembringelse siden vikingetiden.

I 1845 havde Johannes og Kirstine ialt 5 børn. Ida Henriette var død, men de havde fået endnu 2 piger: Marie Sophie og en ny Ida Henriette.

I 1850 er formentlig den ældste søn flyttet fra hjemmet, men der er stadig 5 børn i huset, da de har fået datteren Emma Mathilde. I 1851 fødtes sønnen Carl August og i 1854 Christian Frederik Wilhelm.

Fra året 1854 har vi i Helsingørs Avis en polemik, der viser Johannes Nielsen i en situation med rollen som vragfisker og kadrejer.

Helsingørs Avis den 4. Februar 1854.

EN HÆNDELSE TIL ADVARSEL.

Den første Februar d.A. i Stormen forliste en Memeler-Brig sit Anker med Bøje, midtsunds udfør Snekersteen. Vi Undertegnede mærkede da Bøjen, som efter vant Skik og Brug berettiger til første Ret til Bjergningsløn, og som vi i mange Aar have foretaget, uden at Andre derved siden have tilegnet sig Ret; men ved denne Leilighed have nogle af vort eget Fag, paa en for os skadelig, og vistnok ikke i Andres Øjne passende, maade tilegnet sig Ret, idet nemlig Lars Jørgensen Skotterup, Johan Jørgen, Jens Børgesen, Jens Olsen, Frederik Hellesen, Christian Bjørnsen, Alle fra Snekersteen, samt Carl Mikkelsen og Frederik Petersen fra Skotterup, toge, efter at vi som anført havde mærket Bøjen, ud til Skibets Capitain og gjorde Accord om at optage Ankeret: en Handling, som vi kan tilregnes Capitainen, men fremviser et Tilfælde, som vi ikke i vor Tid have oplevet. Vi have derfor troet at burde offentliggiøre dette, for at Andre i dette Fag kunne dømme, hvorvidt en saadan Fremgangsmaade er hæderlig eller ikke, som ogsaa for at dette Tilfælde kan tjene Andre til Advarsel i Eftertiden.

Peter Børgesen, Andreas Mikkelsen, Johannes Nielsen med flere i Selskab.

Helsingørs Avis den 8. Februar 1854.

OPFORDRING.

I Anledning af en Annonce i Helsingørs Avis No. 20 for 4de Febr. d.A., betitlet: "En Hændelse til Advarsel", tjener herved til Sandheds Oplysning, at den indeholder aldeles Usnadhed, og da det ved nøjere Drøftelse vil findes, at de nævnte Personer ere forurettede i høj Grad, hvorfor Anmelderne herved opfordres til at kalde disse løgnagtige Beskyldninger tilbage, da vor Fremgangsmaade har været lovlig og kan forsvares hvorsomhelst for enhver. men da vi ved den fremsatte Annonce ere satte i et Lys, hvorved vor Ære krænkes, og vi nedsettes offentlig, saa fordre vi, at en Tilbagekaldelse sker i "Helsingørs Avis" på en fyldestgørende Maade, da vi ellers see os nødsagede til at gaae ad Rettens Vei, idet vi kan forsvare vort udviste Forhold og Handlemaade angaaende det i Annoncen omhandlede Anker med Bøje.

Helsingørs Avis den 11. Februar 1854.

SVARI

Paa vor i Helsingørs Avis Nr. 20 for 4. Febr. indrykkede "Advarsel" have Jens Olsen, Jens Børgesen og Chr. Bjørnsen med øvrige Selskab i samme Avis Nr. 22 for Onsdagen den 8. ds. som Svar indrykket en Annonce betitlet "Opfordring", som nok skal være en Slags Retfærdiggjørelse for den af ovennævnte Personer udviste og af os paaklagede Opførsel ved den omskrevne Affaire med Hensyn til det fra en preussisk Brig forliste Anker med Bøje. Det er ellers Skade, at vore modstandere, i deres Vrede over formeentlig Ærekrænkelse fra vor Side, ganske have forglemt, hvorledes Sagen efter deres Formening egentlig forholder sig, hvorimod de opvarte med lutter Injurier, hvoraf naturligtvis ingen kan bedømme, om Retten virkelig er paa deres Side. Saavidt vi kunne forstaae af vore Modstanderes forvirrede men derhos højst fornærmelige og ærekrænkende Snak, forlange de af os, at vi skulle tilbagekalde noget paa en for deres ømme Ærefølelse fyldestgjørende Maade, men denne Opfordring kunne det aldrig falde os ind at efterkomme, hvor imod det maaskee kan falde os ind at lade disse gamle, kloge og ærebrotende Herrer sagsøge og afstraffe for deres mod os brugte høist fornærmelige Yttringer - og er hermed fra vor Side denne Avisfeide tilende, idet vi slutteligen gjentage, at vor Fremstilling af den omtvistede Sag er sandfærdig.

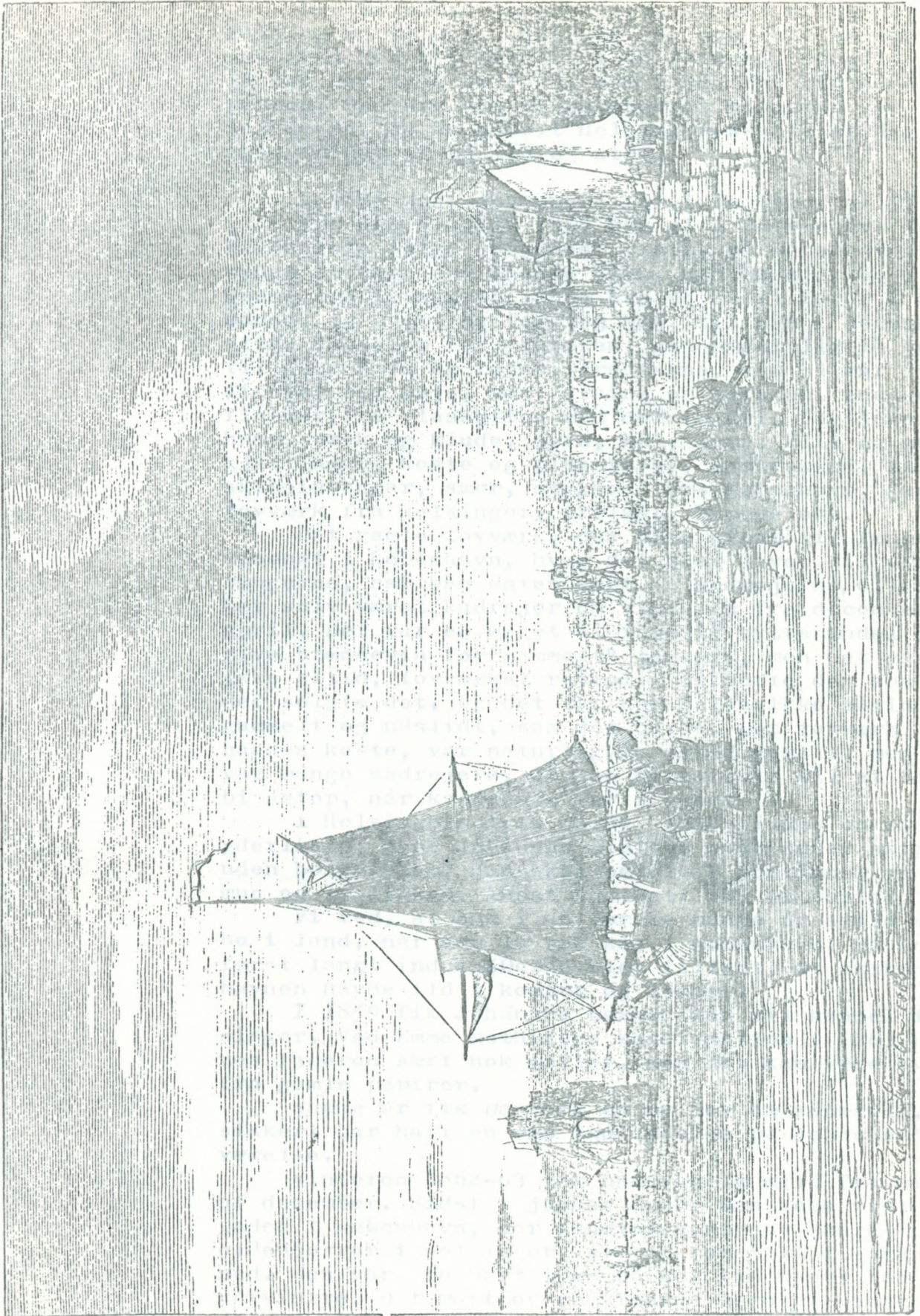
Peter Børgesen, Andreas Mikkelsen, Johannes Nielsen, Svend Larsen med øvrige Selskab.

Helsingørs Avis den 13. Februar 1854.

ATTER OPFORDRING.

Endskjønt Undertegnede havde formodet en retfærdig Fyldestgjørelse af de Mænd hvorom den Sag omtales om et forlist Anker med Bøje, i Helsingørs Avis Nr. 20 og 24, som vi endnu tilstaaer vor fremsatte Erklæring for Sandhed og vore Modstanderes for Løgn, som vel er en Injurie; men som Retfærdigheden skal oplyse, hvem den falder til Skam, og vi ere rede til at forsvare vort Udtryk. Flosklerne om "ærebrotende Herrer" ere latterlige; thi enhver Stand besidder dog Ære, det, vore Modstandere besidde deraf, er vistnok kun lidet, da de saa frækt optræde, uden dog at modbevise Sagens Gang. Det skulde dog vel ikke være af Undseelse, fordi der er Skjorter med i Selskabet? At bevise Sagens forkeerte Gang ere vi villige til paa Tid og Sted, og som Løgnere i denne Begivenhed skulle de staae for Offentligheden og os, hvis de ikke paa vort Forlangende tilbagekalde Annoncerne i dette Blads Nr. 20 og 24; det vilde blive for vidtloftigt her at forklare Sammenhængen, men vær saa kiække at kalde os for Retten, og vi skulle frejdigt give Møde. Indtil den Tid ere d'Herrer Peter Børgesen, Andreas Mikkelsen Johannes Nielsen og Svend Larsen med øvrige nette Selskab, af hvilket som helst Kjon, hvad vi have benævnet dem for, baade i Offentlighedens og vore Øjne.

Lars Jørgensen, Jens Børgesen, Johan Jørgensen og Jens Olsen med øvrige Selskab.

•Bilag aftrykt af det Kongelige Bibliotek.

Det er næppe sandsynligt, at der er blevet nogen retssag ud af det. Dels var der nok tale om sædvane, som ikke kunde påberåbes i en retssal, og dels er der jo nok her tale om folk, som ikke trak hinanden for retten. Snarere har de chikaneret hinanden ved given lejlighed, og en enkelt Helsingør-skalle er der nok også faldet af på tid og sted.

I 1855 døde Johannes' far i en alder af 77 år.

Fra den 6. april 1857 kan vi i Helsingørs Avis' havneliste følge Johannes' trafik på København, der synes at være den eneste havn, han besejlede. Ifølge denne trafikanalyse lagde han ud hvert forår i april måned, og hvert år foretog han, til han i december atter lagde op for vinteren, gennemsnitlig 14 ture til København og retur. Fragterne, som bliver specificeret ret nøje, var: drains og mursten, eddike, flasker (fra glashytten ved Helsingør), flyttegods, hamp, værk og klude, jern, kål, korn, klid og mel, kjettinger, koste og pibestaver, lammeskind, salt, skibsinventar, smør, stykgods fra København, gammelt tovværk fra Helsingør, trælast, brænde osv.

Det gamle tovværk, der blev afsat til fængselsvæsenet i København, hvor det blev lavet til værk af fangerne, har han enten købt af kadrejerne, eller han har selv været kadrejer om vinteren fra december til april. Det var en meget almindelig byttenhandel at give brændevin for "gammelt" tovværk, men det var nok ikke altid, tovværket rettelig tilhørte den somand, der solgte det, og det var nok heller ikke altid så gammelt og udslidt, som det burde. Det tovværk, Johannes købte, var naturligvis altid legalt, men der var mange kadrejere, der så deres snit til at lægge bi netop, når kaptajnen var i land.

I Helsingørs Avis no. 99, 1858 findes en skatteyderliste, hvor Johannes Nielsen står under skippere uden borgerskab. Han skal betale 2 portioner på formue og lejlighed. Ansat indtægt: 800 rigsdaler.

Vi ved, at han i de første mange år altid måtte bo i land, når han lå ved kaj i København, da det først langt ind i 50'erne blev tilladt, at skibene i havnen havde ild i komfur og lamper.

I 1859 fik Johannes borgerskab til handel i Helsingør. Ved Emma Mathildes konfirmation i 1861 benævnes faderen sært nok møller, men det kan være overført fra gamle papirer.

Samme år fik Danmark en ny lov om sønæring, som sikkert har haft en vis indflydelse på Johannes' tilværelse.

Vinteren 1862-63 var usædvanlig mild fra midten af december. Sidst i januar kunde man købe violer på gaden i København, der fandtes gentagne gange levende oidenborrer i Helsingør, stæren kom også i januar måned. Den var åbenbart ikke på den tid kendt for at overvintre. Det mest overbevisende tegn på vinterens usædvanlige mildhed var imidlertid, at Johannes lagde ud på årets togter den 2. februar. Vi må huske, at han nu var fyldt de 60, og der dengang ikke var noget, der hed styrehuse, heller ikke på større skibe for den søsøkyld. Helsingørs Avis skriver da også hvert år, i de meteorologiske rubrikker, de bedste grunde til at lægge op om vinteren eller i hvert fald kun tage kort

ture ud af havnen som kadrejer. Isen lå ofte i Sundet og pakkede gerne ved Helsingør, og den kunde komme på få timer.

Skipper Johannes Nielsen var en besindig mand, der ikke tog nogen chancer med skib og mandskab, der vel har været hans egne sønner.

Den 20.maj 1867 har hans enke indrykket følgende annonce i Helsingørs Avis:

At min kjære Mand, mine 7 Børns kjærlige Fader, Skipper Johannes Nielsen, 64½ Aar gammel, efter 4 Maaneders tiltagende Svaghed hensov til den evige Fred Torsdagen den 16.ds.paa Communehospitalet i Kjøbenhavn meddeles herved sorgeligst af hans dybtsørgende Kone og Børn.

Man blev begravet fra S.Johannes kapel i København.

Fredag den 19.juli 1867 afholdtes der i Helsingør havn offentlig auktion over den jagt, der i 27 år var Johannes Nielsens andet hjem, averteret således i Helsingør Avis den 12., 13., 15.og 18.juli:

Auction over Jagten "Frau Catharina"

Fredagen den 19de Juli førstk., Efterm.Kl.1, lader Skipper Johannes Nielsens Enke ved een eneste offentlig Auction opraabe til absolut Bortsalg, saafremt antageligt Bud skeer, den hende tilhørende, heri Havnen henliggende Jagt "Fru Catharina", drægtig 6 danske C.Læster, med staaende og løbende Redskaber.

Auctionen afholdes ombord i Jagten, og Conditionerne samt Maalebrev og Adkomstdokumenter ere til Eftersyn hos Undertegnede Regnskabsfører H.N.Madsen.

Helsingør, d.10de Juli 1867. H.N.Madsen.

Tirsdag den 13.august udgik "Fru Cathrine" af Helsingør havn med skipper Rander fra Dragør ved Boret for at gå til sit nye hjemsted Dragør med stenkul.

Ane nr.11: probandernes farmors mor Kirsten Anderdatter.

Hun var fra Sengeløse, en fattig husmandstøs, som det hed. Faderen, husmand Anders Pedersen, var fra Vridsløse-Magle, men boede i selve Sengeløse. Moderen Maria Jacobsdatter havde 3 år før født ham en datter, Kirsten, der døde spæd. I 1811, 11.søndag efter Trinitatis, der var 25.august, blev nr.2 døbt i Sengeløse kirke med samme navn.

Faderen var født o.1766 mulig som søn af den Peder Hansen i Vridsløse-Magle, der den 4.maj d.a. fik en søn døbt Anders. Han døde 1824, da Kirsten endnu kun var 13 år. Moderen døde i 1839.

Kirsten blev konfirmeret 2.april 1826 og var nr.1 på sit hold. Dom om Kundskab og Opførsel: Udmærket god.

Det skal bemærkes, at det er noget, der meget sjældent overgik en faderløs husmandstøs i gamle dage, da det mest var faderens sociale stilling i lokalsamfundet, der afgjorde børnenes indbyrdes placering på kirkegulvet. Der er næppe nogen tvivl om, hvorfra probanden Karen Petersen havde sit UG-talent.

Som fattig pige måtte hun imidlertid tidligt hjemmefra for at tjene til føden og livets ophold, og således kom hun da til Karleby, i kulsvierlandet, hvor hun traf en rask møllersvend, Johannes Nielsen der ellers var fra Helsingør.

De kom hurtigt til enighed, og den 6.6.1829 i S.Olai kirke i Helsingør blev de viet til mand og kone, altså endnu før Kirsten var fyldt 18 år. Kort før jul samme år fødte hun en søn, Andreas Frederik der døde spæd. Senere fødte hun sin mand yderligere 9 børn, hvoraf de 7 overlevede deres far, der døde 1867. En tid boede de hos hendes svigerfar i hans værtshus i Bjergegade, hvor hun og hendes mand gik til hånd. Senere flyttede de udenfor Svingelport, syd for Helsingør, hvor familien tidligere havde drevet mølleri på stubmøllen, der lå matr.nr.553A & B, som det fremgår af Helsingørs Avis 23.og 27.10.1827. Her ved Øresundskysten kom hun nu til at bo i en lang årrække, og selv om der har været nok at se til med de mange børn, har hun nok nu og da kastet et blik ud over sundet, om ikke andet så for at se efter sin mands topsejl, om han var på vej hjem fra hovedstaden.

En skipperkone har nok at se til. Den halve tid skal hun være både mor og far, og samtidig må hun sikkert have ført regnskaber og truffet aftaler om fragter, mens far var ude med jagten.

Det var en krævende tilværelse, og hun døde da også 6.12.1872 kun 61 år gammel.

hun har nok været værd at kende.

Ane nr.12: probandernes morfars far, Hans Knudsen

- vil blive behandlet senere i en særlig bog om kulsvierslægten.

Han blev født den 9. april 1819 i Annisse sogn der dengang var annex til Ramlose.

Hans far Knud Pedersen, tidligere garder, var husmand i Skjæred, født i sognet, moderen Anne Kathrine Nielsdatter var med sine forældre kommet fra Jyllinge.

Hans havde en storesøster Ane og en lillesøster Johanne Marie, altså eneste søn.

Han blev konfirmeret 1833 i Ramlose, kom ud at tjene, blev gift 10. december 1848 i Nårum med Karen Larsdatter, der havde 2 sønner. Med hende fik han datteren Maren Kirstine født 1849, og sønnerne Niels Peter, født 1853 og Jens Carl født 1859.

Vi skal ikke her komme ind på hans tragiske skæbne, men blot oplyse, at han døde den 22. januar 1872 på Frederiksborg sygehus i Hillerød.

Ane nr.13: probandernes morfars mor, Karen Larsdatter.

- vil som sin mand blive nærmere behandlet i kulsviernes anetavle.

Hun blev født den 18. juli 1818 i Nårum Tinghuse. Faderen, husmand Lars Andersen, kaldet Smøde-Lars, moderen Karen Jensdatter, kaldet Fugle-Karen.

Hun var egentlig fjerde barn, men de 2 ældste var døde, og hun havde kun storesøsteren Ane Grethe.

Hjemmet var fattigt, som alle husmandshjem på den tid, og hun har tidligt måttet hjælpe med at tjene til føden.

Hun blev konfirmeret i 1833 .

I 1840 har hun 2 hjemmeboende brødre Anders på 19 år og Jens på 17. De arbejder sikkert begge i skovvæsenet.

I 1841 fik Karen et uøgte barn, sønnen Christian. Hun har nok været ude at tjene, og faderen er nok en gårdmand eller en gårdmandssøn.

Men i 1845 gik det galt for hende igen, atter en søn, der kom til at hedde Carl.

Karen hørte nu, med 2 uøgte drenge til de ringest stillede i samfundet, og hun var heldig, da hun i 1848 blev gift med den jævndreng Hans Knudsen fra Ramlose.

Med ham fik hun datteren Maren Kirstine og sønnerne Niels Peter og Jens Carl.

Hun mistede sin mand i 1872. Hendes forældre, der blev meget gamle, var begge døde i 1871.

Selv døde hun hos sin yngste søn i Hellerød den 12. november 1895, 77 år gammel.

Ane nr.14: probandernes mormors far Jørgen Olsen.

Jørgen var Fynbo. Han blev født 22. september 1831 i Bellinge syd for Odense, men allerede, da hans ældste bror Peder blev konfirmeret i 1835, var familien flyttet til Sjælland.

Faderen Ole Larsen var husmand, også, da han slog sig ned i Hemmeshøj sogn. Moderen hed Ane Kattrine Larsdatter. Der var 4 børn før Jørgen: Peder, Ane, Karen og Mads.

Bellinge var et frugtbart sogn, hvor der idag er store drivhusområder, som yder leverancer til Odense, mens Hemmeshøj mest har sandet jord. Det er ikke let at se, hvorfor en husmand gør et sådant bytte. Selv om der var meget tørvejord i Hemmeshøj og altså et godt skifte, var det vist alt i alt et dårligt bytte.

Jørgen blev konfirmeret den 19. april 1846 i Hemmeshøj kirke. Han opnåede karaktererne mg/mg og stod som nr.3. Ikke dårligt af en husmandssøn, i betragtning af, at karaktererne ofte blev givet efter hartkorn.

Der foregik under Jørgens opvækst en stærk religiøs vækkelse i egnen under ledelse af missionæren Rasmus Sørensen, der først kom i fængsel og senere blev medlem af Folketinget i årene 1849-52 for tilsidst at udvandre til USA.

Hvor stor indflydelse denne bevægelse har haft på Jørgen og hans familie, er ikke til at sige, men der var en del røre om den, idet præsten i Hemmeshøj, den rationalistiske pastor P. Duus, var en rabiater modstander af denne vækkelse, og han fik adskillige medlemmer arresteret for deltagelse i møderne. De blev dog snart sat på fri fod igen, og præsten døde, som man sagde i sognet: "af galden, der flød over." Denne pastor Duus er det, vi skylder en beskrivelse over Sorø amt, der udkom i 1840, og som giver et godt overblik over landbrugets tilstand og driftsmåde på egnen på den tid.

Jørgen Olsens far døde 23.8.1854, 75 år gammel, men da var Jørgen jo selv voksen karl.

Hemmeshøj ligger lige langt fra Korsør, Slagelse og Skelskør, i centrum af en cirkel gennem disse 3 købstæder. Af disse var Skelskør nok af mindst betydning, og Slagelse førte en noget hensygnende tilværelse, efter at Korsør havde fået trafikhavn. Jernbanen betød mindre set fra Hemmeshøj, men der er næppe tvivl om, at det var Korsør, der var staden for landboerne i Hemmeshøj, og det var der, Jørgen Olsen tog hen, når han skulde til byen. Og her i Korsør er det sikkert, at han har fundet sin skæbne, der viste sig i skikkelse af pigen Maren Jørgensen, husmandsdatter af Bonderup huse i Tårnberg sogn, som han måtte passere på vejen til og fra Korsør. De har nok slået følge der ud af.

Hun var en forlokket pige, der sad tilbage med skammen og en lille søn Jørgen, men det gjorde ikke noget i Jørgens øjne, og den 17. april 1857 blev de gift i Tårnberg kirke. Forlovere var hendes stedfar, husmand Christen Christensen og hans bror, indsidder Peder Olsen i Lillengade.

Først året efter, den 28.juni flyttede hun i midlertid med drengen til Hemmeshøj og sin ægtemand, så Jørgen Olsen har nok ikke haft husrum til egen husstand.

Den 26.august 1858 fødte Maren datteren Ane Marie, og 15.december 1860 kom sønnen Lars Peter til verden. Næste gang, vi træffer familien, er i 1863 i Hillerød. Der er kommet en datter mere, som bærer navnet Wilhelmine Caroline, og den 17.april fødes pigen Hanne Cathrine.

Til sidst slår den lille familie sig ned i Helsingør, hvor Maren fødte ham endnu 4 børn.

I 1871 indløb der besked fra Hemmeshøj, at Jørgen Olsens mor, 78 år gammel, var død den 2.12. og skulde begravnes den 10.s.m.

Det blev ikke så længe, Jørgen kom til at overleve sin mor. Den 3.juni 1875 døde han på Helsingør hospital af "hjernesygdom". Skifteretten mødte den 4.6.i hjemmet i Sct.Annagaden nr.178.

Dagen efter stod at læse i Helsingør Dagblad: Min elskede Mand, JØRGEN OLSEN er afgaaet ved Døden den 3die Juni, efterladende sig Kone og 4 uforsørgede Børn.

Begravelsen finder Sted Mandagen den 7de Kl.12 $\frac{1}{2}$ fra Hospitalet. Maren Jørgensen.

Der ligger aldeles sikkert et nødråb i denne dødsannonce, en bøn om hjælp. Det har sikkert altid været småt med udkommet. Nu bankede nøden på.

Ane nr.15: probandernes mormors mor Maren Jørgensen

Bonderup huse er en samling husmandssteder, hver med 0.8 tønder land, beliggende i en halvkreds om herregården Bonderup. Det var lejehuse, som man fik med et års opsigelse, og som lejerne skulde yde hoveri af. Det var dog ikke normalt, at beboerne blev sagt op, og som regel kunde børnene overtage deres forældres lejemål. Flere af dem var dobbelt-huse, men de var vel så billigere at fyre op.

Disse huse var ca.100 år gamle, da Maren blev født den 23.marts 1834 i et af dem. Hendes far var husmand Jørgen Jørgensen, 51 år gammel og gift anden gang. Moderen Dorteia Andreasdatter var 32 år. Begge var de født i Boeslunde sogn og begge havde haft de naturlige kopper.

Kristi Himmelfartsdag den 8.maj blev Maren døbt i Tårnborgh kirke, der ligger så enestående på sin banke ud mod Korsør nor, men det har hun næppe haft sans for den dag.

Hun var næsten 3 år da hun fik en lillesøster Johanne. Endnu 3 år senere, da hun kunde begynde at skønne, gik hun og glædede sig til endnu en lille i huset, men den 14.juni døde hendes far 58 år gammel husmand på Hulby mark, hvortil de må være flyttet, og 3 dage efter faderens begravelse den 21.juni, nedkom moderen med en dødfødt dreng S.Hansaftens dag. Det var vist en trist sommer.

2½ år efter, den 23.december 1842 giftede småpigernes mor sig igen, denne gang med ungarl Christen Christensen 28½ år på Hulby mark, og juleaften havde de igen en far i huset. Maren har da været 8¼ år, måske allerede skolepige.

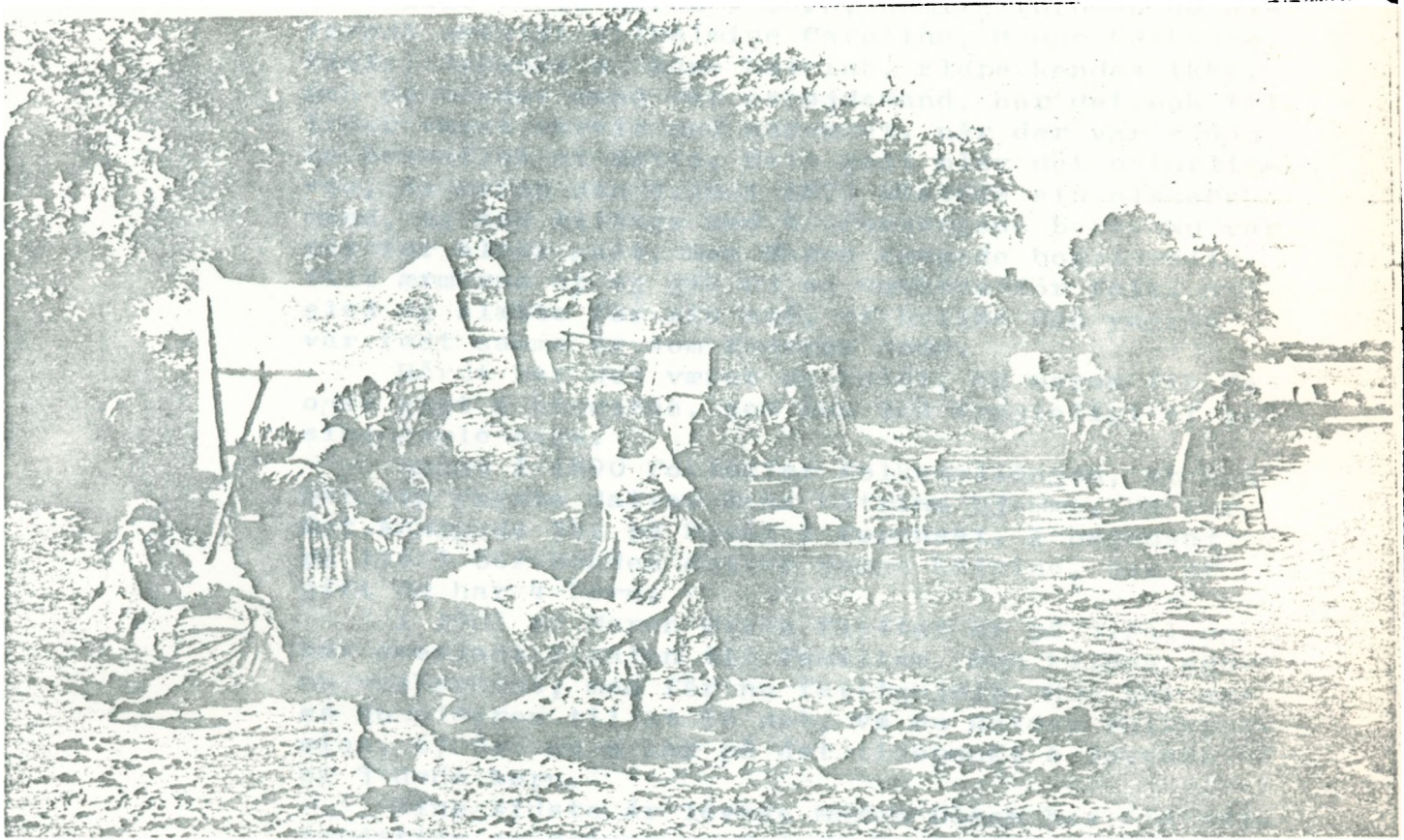
Det var så heldigt, at der var skole i Hulby, temmelig ny endda, bygget i 1828, så Maren og hendes søster havde ikke så langt at gå.

Maren blev konfirmeret 2.søndag efter Påske, den 7.maj 1848 i krigens første måneder. Hun havde været med til at synge "Den tapre Landsoldat" i de første begejstrede uger, men nu var Jylland rømmet. Det så ikke godt ud. Hendes konfirmationsdag var ikke festlig, men lykken vendte jo som bekendt, og nu var det "I natten klam og kold", der var på alles læber. Men Maren var en fattig pige, der skulde ud at tjene. Vi ved dog intet om hendes tjenesteforhold, mens hun var lillepige. Måske har hun vogtet gæs eller får, men den 11.juli 1853 tager hun til korsør for at tjene.

Inden hun tog afsted til købstaden gik hun imidlertid op til kirken og søgte altergang. Da hun denne gang trådte ud af kirken, har hun ikke været ufølsom for den smukke udsigt.

I 3½ år blev hun i Korsør, og da hun vendte tilbage, var det fordi hun var blevet lokket. Det var en jyde ved navn Carl Friedrich Joachim Blanck, der var far til det barn, hun kom hjem for at føde. Det blev en dreng, der fik sin mors navn Jørgen.

Maren har sikkert været noget forknytt ved sin situation, men den 17.april 1857 stod hendes bryllup i Tårnborgh kirke. Det var dog ikke barnets far, der den dag stod som brudgom for alteret.

Tøjvask ved søen. Maleri 1875.

Jørgen Olsen hed han, ungkarl af Hemmeshøj og 25 år gammel, fynbo af fødsel.

Ganske vist havde han ikke husrum til at stifte familie, men indtil videre kunde Maren og lille Jørgen nok bo i Hulby hos mor og stedfar. Faktisk gik der næsten et år, og hun var næsten på faldende føde igen, da hun og den lille flyttede til Hemmeshøj. Hun nedkom den 26. august 1858 med datteren Ane Marie, og den 15.12.1860 fødte hun sønnen Lars Peter.

Jørgen Olsen var imidlertid blevet husmand og, skulde man tro, altså bofast. Dette skulde ikke vise sig at være tilfældet. Ikke længe efter flyttede familien først til Hillerød, hvor man boede i nogle få år og derpå til Helsingør.

I alt fødte Maren 9 børn, nemlig foruden de allerede nævnte: Wilhelmine Caroline, Hanne Cathrine, Niels, Johanne og Anne Katrine. Flere kendes ikke, men da hendes mand var arbejdsmand, har det nok til tider været skralet med udkommet, når der var sådan en børneflok at møtte. Helt galt blev det naturligvis, da Maren den 3. juni 1875 mistede sin elskede mand, og sad tilbage med 4 uforsørgede børn. Nu var det for alvor galt, men Maren smøgede bogstavelig talt ærmerne op og gik ud og vaskede for folk. Hun sled og slæbte for sin små, af hvilke den yngste var født samme år som faderen døde.

Hårdt har det været og koldt, og Maren fik da også gigt i hænderne, som hun led frygteligt af på sine gamle dage.

Endnu i 1890 fortæller folketællingen, at hun har sin yngste datter Anna Katrine hjemme. De bor Sct. Annagade 59, på 2. sal i forhuset. I baghuset på 1. sal bor hendes datter Hanne Katrine, der er gift og har 4 børn.

I 1901 er Maren Olsen flyttet op på 3. sal og har overladt 2. salen til familien. Hun kaldes endnu vaskerkone, men får nu fattighjælp. Hun har også nu alderen til at få det, vi nu kalder folkepension, 67 år. Nu n har på det tidspunkt 6 levende og 3 døde børn.

Sine sidste år levede Maren Olsen hos sin datterdatter og dennes mand i Munkegade 3, hvor hun havde førstesalen, og hvor hendes oldebørn søgte tilflugt, når verden var for hård. Oldemor var på trods af sine gigtsmerter noget af det elskeligste og evigt tålmodig overfor børnene, når de kom.

Hun døde den 13. september 1916 på Øresunds hospital 83 år gammel, står der, men det var vel knap nok. Hun blev begravet søndag den 17. kl. 12 $\frac{1}{4}$ fra kapellet på kirkegården, og hvis alle hendes efterkommere er modt op, har der været trængsel.

Ane nr.20: probandernes farmors farfar Christian Nielsen

Den 17.søndag efter Trinitatis i det Herrens år 1778 havde Niels Pedersen i Skibstrup en søn til dåben i Tikøb kirke, som fik navnet Christian.

De havde ca.10.km at rejse hver vej, og det var midt i Oktober, så det har været en noget forkommen flok, der den dag kom hjem efter kirkegangen. Fadderne kom fra Hornbæk, Horneby, Plejelt, Horscerød og Fugleføngerhuse. Det sidste sted kom også gudmoderen fra, Karen Niels Hansens.

Vi ved, at der var slægtskab mellem bonderne i Skibstrup og fiskerne i Ellekilde, så det er ikke usandsynligt, at lille Christian har haft sin færden nede ved stranden, en antagelse, der bliver bestyrket, når 2 af hans sønner bliver skippere, hver på sin jagt. Vi ved dog intet om hans far og hans familie, og selv moderens navn mangler endnu.

Christian blev konfirmeret 15 år gammel i Tikøb kirke uden kommentarer 1793, og så hører vi ikke mere til ham, før der lyses til ægteskab i Helsingør S.Olai kirke den 2.Oktober 1800 for velagte ungkarl og møllersvend Christian Nielsen og pigen, jomfrue Elisabeth Kierstine Fransdatter.

Han var altså udlært som møllersvend, kan vi forstå, og som sådan må han have været ansat hos møller Frans Christensen, der havde en stubmølle eller 2 på Høllebakken ovenfor Nye Kirkegård.

Her må han have gået møllerens datter lidt for nær, for efter at de var blevet viet den 7.November, og han havde opnået borgerskab som hører i Helsingør den 13.November, nedkom hun den 7.December samme år med et drengebarn, der blev døbt samme dag med navnet Carl.

Det var ellers en alvorlig tid, de gik imøde. Daglig stod der notitser i Helsingørs kongelig privilegerede Inden- og Udenlandske Efterretninger om engelske flåderustninger, en vældig flåde, som var bestemt for Østersøen, lå klar til afsejling. Mange gisninger fremkom, men tilsyneladende faldt det ikke nogen ind, at denne flådemagt kunde være bestemt for Danmark, skønt avisen godt nok havde omtalt de forudgående begivenheder, der førte til alliancen med Rusland og Sverrig, det såkaldte væbnede neutralitetsforbund.

Handelsskibe bragte meddelelser om flådens opbrud, om dens positioner. Man vidste næsten fra dag til dag, hvor langt den var kommet. Nu havde han rundet Skagen. Så kom der en voldsom storm, og i et par dage vidste man intet, men så en morgen kunde man fra byens kiggenborge, fra Kronborgs bastioner og oppe fra bakkerne bag byen iagttage en masteskov, der var ved at samle sig i lø af tullen. Det var den 21.marts 1801.

Christian Nielsen boede på det tidspunkt med hustru og søn og en 14års tjenestepige i Skibstrøde nr.310, nu hjørnet af Stjernegade 21 og J.F.Tvedesvej 1.

Herfra var der kun nogle få skridt op til svigerfar på Høllebakken ovenfor kirkegården, hvor der var en fin udsigt over Sundet på begge sider af Kronborg. Her må han have stået og set englænderne passere Kronborg i sikker afstand, mens de for alvor

Gennemsejlingen skete den 30.marts, og både borgervæbningen og det borgerlige brandværn var mobiliseret, men der var kun et par brande at slukke. En uge før havde Helsingør sendt 33 mand søfolk og færgekarle til hovedstadens forsvar. Af disse blev 6 dræbt i kamp, og kun 10 kun hjem uden skrammer.

Hvis Christian Nielsen var beskæftiget nede i byen den 30.marts, har han i hvert fald stået på Møllebakken og set englænderne vende tilbage efter slaget på Reden, noget derangeret, men efter at have løst sin opgave, nemlig at få Danmark-Norge ud af den alliance, der hævdede den havenes frihed, som englænderne altid senere har påberåbt sig.

For Helsingørerne var hele denne strid kun en episode. Helsingør var simpelthen Allahs Paradis på jorden, det forjættede land. Her kunde man få alting bedre og billigere end noget andet sted.

Smugleri var hver mands sag, og varerne kom jo fra alle verdens kanter. Handelen blomstrede, som om intet var hændt, og i hvert fald de rige mæglere skovlede penge ind, og når det regner på præsten...

Den 3.august 1802 fødte Elisabeth deres andet barn, der i S.Olaj fik navnet Johannes. Derpå kom den 24.juni 1804 datteren Sophie Johanne og den 3. april 1806 endnu en datter, Anna. Efter at vi igen var kommet i krig kom endelig den 9.oktober 1808 som den sidste sønnen Niels.

Alle disse børn blev døbt i den periode, deres morfar Møller-Frans var kirkeværge for S.Olaj, så kirken har nok været ekstra fint pyntet.

Udenfor var det imidlertid knap så idyllisk. Englænderne var nervøse og mistænksomme overfor den danske flåde, skont den ikke betød nogen reel fare for deres herredømme på havet.

Der var gentagne gange passeret engelske flådeenheder gennem Øresund, uden at det var kommet til episoder. I slutningen af juli 1807 gik således ca.70 skibe gennem, som skulde undsætte Straalsund, der var truet af Napoleon. Passagen skete efter reglementet med de sædvanlige komplimenter, og der er sikkert blevet handlet en del med byen.

Den 3.og 4.juli kunde Christian Nielsen stå på Møllebakken og se endnu en transport passere, denne gang på 100 skibe. Også denne gang har der været run på forretningerne. engelske handelsskibe lagde stadig til i København for at løsse.

Der var derfor mindre frygt end forventning, da det rygtedes, at endnu en engelsk flådestyrke var i farvandet. Ganske vist må det have vakt en vis mistanke, at en mindre afdeling tog stilling i Stordelt som blokadevagt, men der forelod intet om nogen trusler fra denne kant, så da de første afdelinger af den engelske hovedstyrke viste sig ved Helsingør, var der i befolkningen som helhed kun travlhed ved at forberede den handel, man forventede.

De kongelige tilbud og forsterkninger til København kunde vel give noget at tænke på, men der var jo fred. Størstedelen af den engelske flåde lå nu på reder ved Helsingør, og der var adskillige hundrede søfolk, soldater og officerer i byen. Der var

gned sig i hænderne. Enkelte episoder indtraf selvfølgelig. Skibsbroen i Helsingør var jo kendt for sine slagsmål og Helsingørskaller.

Det var først, da vagtskibet i Sundet, fregatten "Frederiksværn", natten mellem den 12. og 13. august satte sejl og gik nordpå for at søge havn i Norge, at det gik op for befolkningen, at noget var grueligt galt. Slagsmålene blev hyppigere og mere blodige, og da "Frederiksværn" blev bragt tilbage af 2 englændere og holdt under bevogtning, omend under dansk flag, så man klart, at krig var nært forestående.

Den store flåde var et pragtfuldt syn, som den lå derude og sendte stafetter afsted, snart op mod syd og snart ned i Rattogat. Vel var det en fjende, skønt man ikke rigtig forstod hvorfor, men hvis der var nogen, der havde forstand på skibe, så var det Helsingørs borgere. Tredækkeren, linieskibet "Prince of Wales" på 98 kanoner med et blå admiralsflag på stortoppen, viceadmiralen med rødt flag også på stortoppen og kontreadmiralen med det blå flag på fortoppen. 17 linieskibe hver med 74 kanoner var der, 5 linieskibe med 64 og 9 fregatter foruden 22 mindre men-of-war.

Christian Nielsen har lige som de andre borgere holdt nøje udkik med alt, hvad der var værd at se. Han har jo nok haft folk til at passe butikken, så han ikke gik glip af noget.

Endnu så sent som den 14. august fik englænderne vand og fersk kød ombord. De havde en del syge og døde. De døde blev begravet på svensk side. Nogle af det engelske borgerskab i Helsingør rejste over Sundet, og den 15. august holdt mange butikker lukket. Den engelske flåde lettede og forlod Helsingørs red.

Om natten kunde man iagttage 3 lys og et flag på admiralskibet, der henimod morgen sendte en del raketter mod land. Vort efter gik englænderne iland ved Vedbæk. Krigen var begyndt.

Den 19. august ankom en stor transport af krudtvogne fra Frederiksværk, som havde været bestemt til Københavns forsvar, ialt ca. 500 vogne, til Kronborg, da de var blevet afskåret af fjenden, der havde erobret nogle få vogne.

Københavns bombardement skal vi ikke her komme indpå, selv om man nok i Helsingør har kunnet iagttage raketternes ildstriber på Håmlen og høre tordenen af bombardementet i det fjerne.

Men om aftenen den 20. oktober 1807 passerede 100 skibe Kronborg for udadgående, og næste formiddag fulgte hovedstyrken. 80 krigsskibe og 243 transportfartøjer kunde man stå på bredden og tælle. Herimellem hele den hjemmenværende, danske orlogsflåde, som nu var revet af englænderne, de tyvekægte.

Fra de engelske skibe blev der saluteret under passagen, men der kom intet svar fra Kronborg, for den engelske salut var tiltænkt den svenske konge, som i dagens anledning var i Helsingør.

Der var de stift på den danske side i afvæntig vrede, og her er de første planer om havn blevet udarbejdet.

Snart var hele færgelavet omdannet til et korp af 30 leperskippere, og snart begyndte resultatene at vise sig i form af opnåede priser.

Allerede den 29. oktober blev den første indbragt til Helsingør, 2 brigger og en skonnert, alle engelske, og i den følgende tid gik der næppe en dag, hvor der ikke blev ført opbragte skibe ind med en helsingørsk fergemænd ved roret.

Redevareprisene, der ved de engelske rekviritio-
ner var blevet drevet voldsomt i vejret, fandt et rimeligere leje, i hvert fald i Helsingør.

Forøvrigt gik sejladsen næsten i stå, og fergemændene havde reelt ikke andet at tage sig til end at gå på kapertogter, og de fik gode dage.

Krigen var imidlertid dyr for landet, og der måtte jævnlig udskrives ekstraskatter. Det er på den baggrund vi skal se det, når Christian Nielsen, bøger i Helsingør i 1810 bliver udmeldt til ekstraskattesætter, formodentlig en slags vurderingsmand.

Vi kan ikke se, hvordan Christian Nielsen blev ramt af statsbankerotten, men den må jo have rystet også hans økonomi alvorligt.

Det er ved den tid, svigerfaderen må være død, for ved den ældste sons konfirmation i 1816 kaldes Christian for møller. Alle børnene blev konfirmeret i S.Olai, hvor de var døbt.

Den 23. oktober 1827 averteres i Helsingørs Avis en obligation til salg, stør 600 rdl.sedler i stubmøllen med tilhørende og tilliggende under matr.nr. 553 litra A og B udenfor Svingelporten. Det er ikke længere møllen på Møllebakken ved Ny Kirkegård, der er i familiens besiddelse.

Sønnen Carl har nok skullet bruge penge til udbetaling på den jagt, han herefter sejlede i nogle år, til han døde i 1839.

Den anden Johannes var en tid på valsen, idet han ved sit giftermål i 1829 kaldes møllersvend fra Kørlebo. Han giftede sig da med en husmøndsdatter Kirstine Andersdatter Petersen fra Sengeløse.

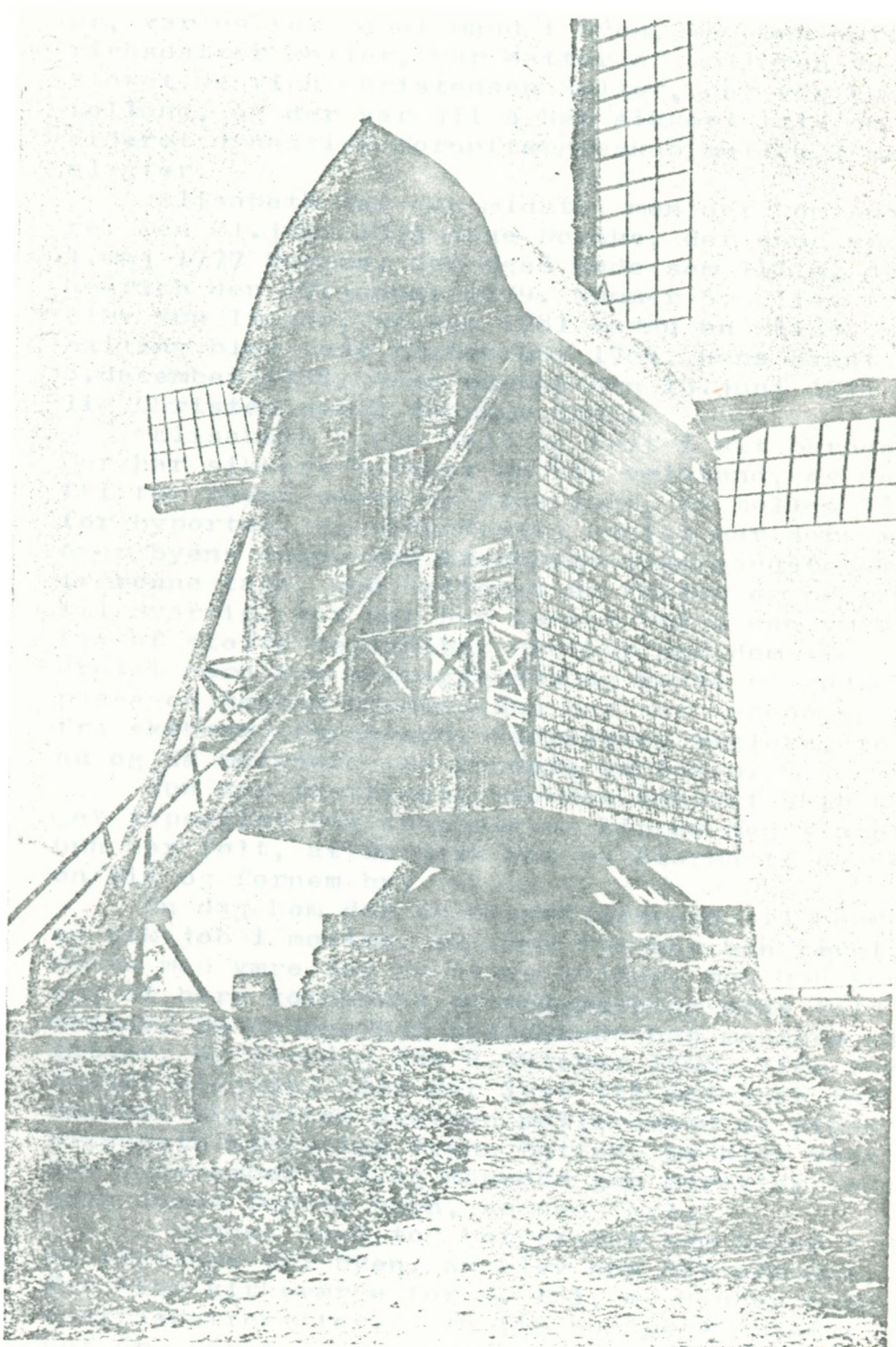
I 1831 døde Christian Nielsens kone, 58 år gammel efter kun 3 ugers sygeleje og blev begravet fra S.Marris. Selv kaldes han da værtshusholder.

Ved folketællingen 1834 boede han i Bjørgegade 228, på hjørnet af Sudergade. Stedet hed i gamle dage Suderkroen. Sønnen Johannes bor da hos ham med kone og 2 børn og er ham behjælpelig ved skænken. De holder en tjenestepige på 15 år.

I 1845 finder vi enkemand, værtshusholder Christian Nielsen, 66 år født i Skibstrup i S. Annagade 155, og han holder 5 tjenestefolk.

Huset var S.Olais gamle præstegård, der senere fik navnet Torskehotellet.

Christian kom ikke til at opleve Sundtoldens afskaffelse og byens tilbagegang efter 1857. Han døde den 18. januar 1855, 77 år gammel og blev begravet den 23. januar fra S.Olai.

Stubmølle. Frilandsmuseet.

Ane nr.21: probandernes farmors farmor Elisabeth
Christine Fransdatter.

Da Elisabeth Christine blev født den 10. januar 1774 i stubmøllen ved den Ny Kirkegård i Helsingør, var hendes mor endnu ikke fyldt 16 år.

Faderen, møller Frans Christensen, der var 32 år, var en ret kendt mand i byen, moderen Karen Henrichsdatter Møller, var datter af mølleren ved Klosteret Henrich Christensen Møller, der var kommet fra Lolland, og der var altså her sikkert tale om et decideret dynastisk fornuftsægteskab mellem 2 møller-slægter.

Elisabeth var den ældste, men der kom snart flere. Den 21. juli 1775 Anne Dorthé, der døde spæd, den 4. maj 1777 Rasmus, der også døde som lille, derpå Henrich den 17. januar 1779. Nummer 5, Elias fra 1780 blev kun 11 uger, så kom 1781 endnu en Elias. Søren Malling blev født 22. februar 1784, Hans Ernst den 8. december 1788, Anne Dorthé den 13. juni 1791 og endelig Christen den 2. februar 1795.

Elisabeth boede højt og frit i sit barndomshjem. Der har sikkert hersket en vis velstand, og de var fri for byens snavs og ilde lugt, da møllen lå uden for byporten. En vidunderlig udsigt har der været ned over byens tage, mod kronborgs lyse sandstensmure og irgrønne tage, mod kattegat og kullen og over Øresund til Sverrig. Her har hun kunnet følge den vældige trafik af stolte sejlskibe. Hun har set dem ligge underdrejet nord for Lappegrunden og vente på godt vejr til passagen gennem Sundet. Hun har set bådene gå til og fra skibene, færgemænd, kadrejere, mæglere, toldere, nu og da marinere fra Sundets vagtskib.

Hun har iagttaget, hvordan ethvert skib har strøget topsejlet for kronborg og kippet med flaget, og hun har følt, at Danmark var en stormagt, og Helsingør en rig og fornem by.

En dag kom der en ny møllersvend til hendes far og fik job i møllen. En rask fyr har han været, det måtte man være for at blive møller, men han kunde mere end at bære kornsække og melsække og måle told af til mester. En skønne nat besnakkede han mesters ældste datter, og torsdag den 2. oktober 1800, lige før århundredet drejede, blev der lyst til ægteskab for velagte ungarl Christian Nielsen møllersvend og pigen jomfrue Elisabeth Kierstine Frans Datter. De blev viet i S. Olai den 7. november s.å. og månedsdagen derefter fødte Elisabeth deres første barn, sønnen Carl.

Hendes mand tog borgerskab som hoker i Helsingør og flyttede til byen. Nu blev hun borgermadam, hendes far blev kirkeværge for S. Olai, og hendes mand blev ekstraskattesætter. Born fik hun regelmæssigt hvert andet år. Først 2 drenge, så 2 piger og tilsidst etter en dreng. Krigen med englænderne har selvfølgelig været en fortærdelig oplevelse for hende, og hun har været bekymret for sine børn. Statsbankerotten synes familien at være kommet nogenlunde helskindet over, selv om den sikkert også har lidt tab. Ved hendes fars død blev hendes mand møller, og da møllerens økonomi er baseret på naturalier, er den mere stabil end så mange andre.

Alt ialt har hun levet en betrykket tilværelse i en sund økonomi, og da hun døde 1. oktober 1831, tegnede tilværelsen godt for hendes kære.

Ane nr.22: probandernes farmors morfars Anders Pedersen.

Dominica Rogate 1766(4.maj)havde Peder Hansen i Sengeløse-magle en søn til dåben i Sengeløse Kirke kaldet Anders. Lars Pedersens enke har barnet. Faddere vare: Peder Hansen, Peder Larsen, Peder Pedersen, Malene Jensdatter og Ane Hansdatter.

Confirmerede af Sengeløse Sogns Ungdom Dominica Quasimodo 1782(7.april)som nr.6 Anders Pedersen Vrisl.

Hans ægteskab er ikke fundet, men den 25.juli 1808 fødes en pige Kirsten hos husmand Anders Pedersen og hustru Maria Jacobsdatter, som dør spød.

I 1811 har de igen en datter, der 11.søndag efter Trinitatis den 25.august bliver døbt kirstine.

Han er da husmand hos gårdmand Niels Nielsen i Sengeløse. Faddere ved dåben var Jens Olsen, Niels Nielsen og Clara Larsen.

Anders Pedersen dør 6.november 1824 og bliver begravet den 12.s.m. 58 år gammel i Sengeløse.

Han fik ikke den glæde at se sin datter få udmærkelse i kundskaber og opførelse ved konfirmationen.

Ane nr.23: probandernes farmors mormor Maria Jacobsdatter.

Vi ved ikke, hvornår hun er født, ej heller hvor. Vi kender ikke hendes forældre, og kan ikke oplyse noget om hendes konfirmation.

Hendes ægteskab med Anders Pedersen er indgået engang for 1808, men tid og sted er ukendte.

Maria fødte ham først datteren Kirsten i 1808, der døde spød, derpå 1811 datteren Kirstine, der blev døbt og konfirmeret i Sengeløse og som senere blev gift i Helsingør med møllersvend Johannes Nielsen.

Maria Jacobsdatter, enke efter husmand i Sengeløse Anders Pedersen, døde den 23.februar 1839 og blev begravet den 3.marts.

Men vi har lov til at håbe på, at vi vil finde mere om hende og hendes herkomst.

Ane nr.24: probandernes morfars farfar, Knud Pedersen.

Han blev født o.1775 som søn af husmand Peder Hansen i Huseby, Ramløse sogn, og hustru Anna Knudsdatter.

Han havde mindst 2 yngre søskende, Anders fra 1781 og Karen fra 1785.

Han blev konfirmeret i 1793, var 1800 landsoldat i Sjællandske Regiment 2.aff.nr.30, opgives at 62 $\frac{1}{2}$ " høj, hvad der svarer til 163,75 cm, nævnes i hjemmet 1801 sammen med endnu en lillesøster Johanne fra 1789, mister sin mor i 1815 og gifter sig samme år med Anne Kathrine Nielsdatter fra Annisse.

Den 30.januar 1816 måtte han for præsten aflægge beretning om en dødfødt søn, året efter fik de datteren Ane, i 1819 sønnen Knud og i 1823 datteren Johanne Marie, der i 1834-folketællingen kaldes Hanne.

Som gift mand har han taget ophold i Skjærød i Annisse sogn, hvor han er husmand, der lever af sin jordlod.

Han døde den 24.november 1839, 65 år gammel og blev begravet fra Ramløse kirke.

Ane nr.25: probandernes morfars farmor, Ane Kathrine Nielsdatter.

Anne Kathrine Nielsdatter, der blev født o.1790 i Jyllinge, kom før 1801 med sine forældre til Ramløse. Ved folketællingen nævnes hende far Niels Andersen, mor Gunild Nielsdatter, morfars Niels Pedersen, hun selv, og hendes søskende Anders, Karen og Niels.

I 1815 blev hun gift med Knud Pedersen af Huseby i Ramløse, og sammen slog de sig ned i Skjærød i Annisse.

I 1816 fik de en dødfødt søn, i 1817 en datter Ane, 1819 sønnen **Hans** og i 1823 datteren Johanne Marie.

Hun mistede sin mand i 1839, og efter at have siddet enke på aftægt i en årrække giftede hun sig igen, uvist hvornår, med Ole Pedersen.

Hendes død har jeg endnu ikke fundet.

Begge de ovennævnte vil komme med i kulsvieranetavlen, der vil blive udarbejdet med Jens Carl Hansen som proband.

Ane nr.26: probandernes morfars morfar Lars Andersen

Med Lars Andersen, kaldet Smede-Lars, er vi atter tilbage i den spændende kulsvierslægt. Lars selv er ikke af de mindst spændende i denne gren af anerne, men her vil vi kun bringe et kort resume af hans liv.

Han blev født 1782 i Bilstrup bysmediei Mårum sogn. Faderen hed Anders Hansen og var 45 år gammel, moderen Ane Larsdatter var 38.

Der var 4 ældre søskende, og skoven blev hele deres tilværelse, mens de var børn.

I Mårum skole herskede en lærer, der pryglede børnene enten, der var grund til det eller ej. Men Lars lod sig ikke gå på af det.

Den 14.3.1806 blev han gift med Karen Jensdatter fra Fuglsangshus i Gribskov. I 1816 fæstede han sin svigerfars hus, som denne havde haft på livstid.

En ubetydelig øjenskafe hindrede, at han blev soldat. Huset kaldte de Fuglsangsminde efter konens barndomshjem, men naboerne kaldte det Fuglereden.

Smede-Lars var lidt af en filur, og hans balance på kanten af loven var ofte myndighederne en torn i øjet.

Seks uger efter sin 65 års bryllupsdag døde Lars den 28.april 1871, 88½ år gammel. Hans kone Karen døde dagen efter hans begravelse.

Ane nr.27: probandernes morfars mormor Karen Jensdatter.

Hun blev født 1784 i Fuglesangshus i Gribskov, midt inde i skoven, og døbt Karen i Mårum kirke.

Faderen Jens Andersen byggede senere hus i Mårum tinghuse, som han fik frit for livstid, fordi han flyttede ud fra Staden. Moderen hed Margrethe Jørgensdatter.

Karen havde 3 ældre søskende.

I 1801 boede hun hos sine forældre i Mårum. I 1806 blev hun gift med Smede-Lars, der ved hendes fars død fik huset i fæste.

De fik sammen 7 børn, og levede ellers sammen i 65 år, hvorpå de døde med få dages mellemrum i 1871.

Hun var den første, der fik navnet Fugle-Karen.

Ane nr.28: probandernes mormors farfar Ole Larsen.

Jeg har endnu ikke haft lejlighed til at forske i denne slægtsgren, så det er kun lidt, jeg kan fortælle.

Ole Larsen var husmand i Bellinge på Fyn i 1820 til 1831, hvor hans børn blev døbt i sognets kirke: Peder i 1820, Ane i 1823, Karen i 1825, Mads i 1828 og Jørgen i 1831.

Der nævnes i denne periode følgende faddere: Christiane Pedersdatter, Kristen Andersen, Peder Pedersen(4 gange), Jørgen Hansen, Karen Hansdatter, Jørgen Sørensen(3 gange), Kristen Rasmussen, Mads Jørgensen, Mette Marie Hansdatter, Mads Rasmussen, Kjersten Peder Pedersens datter, Frederik Jensen(2 gange), og Hans Pedersens hustru Marie.

Jeg ved ikke, hvor han var fra eller hvor og hvornår, han blev gift med Ane Cathrine Larsdatter, så jeg kan ikke sige, om han udvandrede til Sjælland eller vendte hjem, da han med hele familien slog sig ned i Hemmeshøj ved Korsør.

På Sjælland træffer vi ham først ved den ældste sons konfirmation 1835. Et notat ved farens konfirmation peger på et kortere ophold i Brøndekilde på Fyn omkring 1825, et andet ved sønnen Jørgens konfirmation peger hen til Langeland. Datteren Ane ses ikke konfirmeret, og hun må sikkert være død som barn.

I 1851 blev hans son Peder gift i Hemmeshøj med pigen Inger Marie.

Ole Larsen døde 23.8.1854 i Hemmeshøj, 75 år gammel, og må således være født o.1780.

Ane nr.29: probandernes mormors farmor Ane Cathrine Larsdatter.

Hendes oprindelse kendes lige så lidt, som hendes mands. Hun må være født omkring 1793, blev gift før 1820 med Ole Larsen, husmand i Bellinge, som hun fødte mindst 5 børn: Peder, Ane, Karen, Mads, og Jørgen. Først i 1830erne flyttede hun med familien til Sjælland. Denne flytning, der ikke synes økonomisk særlig fordelagtig, hænger måske sammen med den religiøse vækkelse, der opstod i Hemmeshøj og nabosogne i denne tid, men dette er kun gætteværk.

Datteren Ane synes at være død som barn, da hun ikke findes i konfirmationslisterne, men ellers var familien ikke hjemsøgt af dødsfald i utide.

Ole Larsen blev 75 år, før han døde fra hende i 1858. Selv døde hun den 2.december 1871 i en alder af 78 år.

Ane nr.30: probandernes mormors morfra Jørgen Jørgensen

Jørgen blev født 1782-83 i Gryderup by, Boeslunde sogn som søn af indsidder og daglejer Jørgen Christensen og hustru Maren Jørgensdatter.

Han blev konfirmeret i.søndag efter Påske 1800 i Vemmelev kirke: g/g. Læsebog: nogenledes.

Han fik på et eller andet tidspunkt de naturlige kopper, sikkert ved samme epidemi, som ramte hans senere anden hustru, der blev født 1802.

Vi kender intet til hans første ægteskab, bortset fra, at han var enkemand og måtte stille med skifteattest (af 5.2.1833), da han den 8.februar 1833 blev forlovet med pigen Dortehea Andreasdatter, der også var fra Boeslunde.

Brylluppet blev udsat på grund af sygdom, men det oplyses ikke, hvem der var patienten. Først til S.Hans den 21.juni blev de gift i Tårnberg kirke.

Jørgen Jørgensen omtales da som husmand i Bonderup Huse. Han er 50 år, bruden 31.

Præcis 9 måneder efter brylluppet, den 23.marts 1834 fødte Dortehea datteren, der den 8.maj fik navnet Maren. Faddere var boelsmand Hendrik Hansens kone i Hulby, husmand Andreas Hansens kone Karen i Nøble, husmand Ole Terkelsen i Overdrevet, Mads Jørgensen, Hans Kristensen i Bonderuphuse og husmand Jens Hørstensens kone Ane Marie i Bonderuphuse.

Den 18.februar 1837 kom datteren Johanne og den 24.juni 1840 en dødfødt søn, men da var Jørgen Jørgensen ikke mere blandt de levende.

Han døde den 15.juni 1840 som husmand på Hulby mark 58 år gammel og blev begravet den 21.juni på sin bryllupsdag.

Husmandsstederne i Bonderuphuse var lejehuse med lidt jord til, og Jørgen Jørgensen har måttet yde både hoveri til herregården Bonderup og en mindre husleje.

Hvordan fæsteforholdet har været på Hulby mark, ved jeg ikke, men husene her var bygget omkring århundredeskiftet og kun halvt så gamle, som de andre, så det må formodes at have været et fremskridt.

Det fik han dog ikke glæde af så længe.

Ane nr.31: probandernes mormors mormor Dortehea Andreasdatter.

Dortehea Andreasdatter blev født den 9.maj 1802 i Boeslunde og døbt 27.juni i kirken. Hendes far var husmand Andreas Hansen, og moderen hed ~~enten Karen eller Maren~~. Dortehea havde de naturlige kopper og blev altså fri for vaccination. Hun blev konfirmeret i 1819.

Hun var 30 år, da hun blev forlovet med enkemanden Jørgen Jørgensen på 50, men på grund af sygdom blev brylluppet udsat til efter hendes 31 års fødselsdag.

Hun fødte Jørgen Jørgensen 2 døtre før han døde, og en dødfødt dreng få dage efter.

23 år efter hendes første mands død giftede hun sig igen den 23.december 1842 i Tårnberg kirke med ungkarl Christen Christensen, der var 28 år, hun var da 40.

Om hun skænkede sin anden mand nogle børn ved vi ikke. Hun døde 10.februar 1866 53 år gammel og blev begravet den 18.s.m. Hendes død kendes ikke.

Anerne med numrene 32 til 39 kendes ikke.

Ane nr.40: probandernes farmors farfars far Niels Pedersen.

Niels Pedersen boede 1778 i Skibstrup by i Tikob sogn. Hverken hans fødsel eller hans død kendes, men det år, den 17.søndag efter Trinitatis, havde han en søn til dåben, der i Tikob kirke fik navnet Christian. Mere ved jeg ikke.

Ane nr.41: probandernes farmors farfars mor

Niels Pedersens hustru og mor til Christian Nielsen, der blev møller og værtshusholder i Helsingør.

Denne gren af slægten skal jeg senere vende tilbage til.

Ane nr.42: probandernes farmors farmors far Frans Christensen.

Det første, vi hører om Frans Christensen, er, at hans forlover Anders Jacobsen sammen med møller Henrich Christensen den 14.december 1772 anmelder, at der den følgende onsdag den 16.december skal holdes trolovelse mellem velagte ungarl Monsieur Frans Christensen og dydsiirede jomfru karen Henrichsdatter i S.Olai kirke i Helsingør.

Vi kender ikke hans oprindelse, men han må på det tidspunkt være ca.30 år gammel. Han har sikkert været møllersvend hos sin svigerfar, og, som vi skal se har han visse forbindelser i byen.

Af hans familie kan nævnes skovfoged Lars Christensen og brygger og møller Friderich Christensen, samt en søster Anne Marie, der var gift med brygger Soren Jensen.

Brylluppet stod den 6.januar 1773 i S.Olai, der skulde blive deres sognekirke, og de blev viet af Mr.Schibye.

6 uger efter fik Frans borgerskab som møller, så han kunde få foden under eget bord.

Når vi hører, at bruden ikke var fyldt 15 år, må vi regne med, at der er tale om et dynastisk ægteskab, der er blevet arrangeret af de voksne.

Året efter, den 10.januar 1774 fødte karen, der endnu ikke var fyldt 16 år, datteren Elisabeth Kirstine.

Samme år var Frans med i en skattenægterbevægelse, der fik en ret ublid medfart, idet vi skal tænke på, at det var under enevælden.

I oktober måned indgav undeffoged D.Lauritzen og kæmmer C.Roppe følgende klage: "Af hvad årsag jeg med kæmmer, lægds- og quarteermænd ikke har kunnet fuldkommen fået byens resterende skatter ved udpantning indreven, giver vi os den frihed her samme at forklare.

1. Hos Peter Hansen Brygger indfandt vi os og foreviste ham Hoy Grevelige Excellence og Stiftsbe-falingsmand von Knuths ordre til udpantning, ved hvilken leylighed hans kone med en forægtelig mine kasted ud til os i stuen en grydeskrabe, et par gamle tøfler og en kost, og derhos udosede mange slette ord, nemlig tilsidst for ydermere at vise sin malitie kom hun med en nattepotte og satte til os med de ord, vi skulde tage den med, og da vi gik bort, kasted hun den efter os på gaden.

Denne hendes forhold fornøyet Peter Hansen meget vel. 2. Peter Friis declarerede strax, at den foreviisende panteordre respecterede han for det den var, men ey lod sig pante forinden kongelig Resolution, med tillæg, den som rører et stolke i mit hus, skal ikke komme vel derfra. 3. Hans Buck berøbte sig ligeledes på kongelig Resolution.

4. Ole Christophersen Brygger var ligsindet og sagde derhos, den som tog pant af hans hus, skulde han slå for panden. 5. Parver Heegaard nægtede både at betale og lade sig pante, men underkastede sig kongelig Lov og Dom. 6. Ole Baches kone, som ved vor anhoest var tilstede, gav os til svar, at hendes mand lod sig ey pante efter Stiftsamtmandens ordre.

7. Johannes Christophersen påstod det samme. Ved disse hårde trusels ord, som endnu er udøst af langt flere, end kan erindres, var vi så lykkelige at få militair assistance, og endskjøndt vi med denne assistance var forsynet, udlod 8. Frants Christensen Møller sig dog med de ord, at gjorde han vor ret, skulde en af os have hans øxe i panden. 9. Niels Larsen Slagter har i forvejen udladt sig med, at vi skulde kun komme, thi han havde en knippel og en hund. Af ovennævnte skjønnes, hvor besværligt og fast umuligt det har været os at inddrive byens skatter formedelst borgerskabets motvillighed, håber derfor at de velædle herrer Magistrat andrager dette, således at vi for eftertiden kan uddette hvad i slige og andre begivenheder bliver anbefalet uden frygt for ulykke at hælde."

Helsingør den 12. oktober 1774.

Christopher Roppe

Dodo Lauritzen.

Forhandlingerne på Helsingør rådstue begyndte i året 1775 med, at disse 9 borgere opkaldtes af magistraten og erholdt meddelelse om, at de ved kgl. resolution af 29. december f.å. var blevet idømte bader eller for nogles vedkommende 5 dage på vand og brød.

Frans var blandt dem, der måtte sidde den af i rådhuskælderen, hvor han i 5 dage måtte nøjes med 2 pund rugbrød om dagen, og det vand han kunde drikke.

Han har nok savnet sin lille kone og hendes kødgryder.

I 1780 blev Helsingørs garnison forstærket med en eskadron busarer, der måtte stille vagter ved Svingelporten og Lappeporten samt i Rådhuskælderen. Derimod var der ikke militær vagt ved Ny Kirkegårdsport, hvor da også den største del af smuglerierne skal være foregået.

Samme år købte Rasmus Kjerboe de 2 hestemøller i byen og tog borgerskab som møller, et handelse, der sikkert har interesseret Møller-Frans, som han blev kaldt.

Imidlertid havde Karen skænket ham en hel række børn. 1775 kom Anne Dorthe, der døde spød. 1777 sønnen Rasmus, der døde spød. Den 10. januar 1779 blev Henrich født og opkaldt efter sin morfar den 17. s.m. Elias blev født og døde i 1780. Året efter kom en ny Elias og blev døbt lillejuleaften. 1784 kom Søren Malling.

Den 11. juni 1787 døde Frans's svigerfar Henrich Christensen Møller fra Lolland, 59 år. Ved folketællingen finder vi i 4. kvarter, (syd for Stjernegade) familien Frans Christensen 45 år l.æ. møller, hustru Karen Henrichsdatter 30 år l.æ. og børnene: Elisabeth 14, Henrich 9, Elias 6 og Søren

Kjeron af Meulenborg, prokurator Hansen endte en vandmølle på sin ejendom i 1788. Samme år indførte magistraten en afgift på hvert kreatur, som borgerne ønskede at lade grasse på byens overdrev. Hvert dyr skulde indbringes med byens mærke på græsningen. Tidligere havde været fri, var det ikke rigt tilfredsstillende, og igen var Frans Christensen blandt de deltagende.

Det følgende forår modtog magistraten følgende skrivelse, dateret 26.maj 1789:

"Så prisværdig fra byens 16 formænd det er at åbne kilder, der kan have indflydelse i byens kasse til dens interessers forbedring, når dette sker på en for borgerne uforvarende måde, ligeså stridende er det derimod mod al rimelighed, når man vil betjene sig af tvangsmidler til at opnå en hensigt, der under et glimrende skin skal have kassens indtægters forbedring til bestemmelse, når derved borgerne skal sættes under contribution og den af kongen allernådigst skjænkede frihed bebyrdes med påtrængende afgifter, da er vel sådan forbedring til kassens indtægts befordring ej andet end en pålagt skat at anse. Det almindelige overdrev for byen er af høj kongelig nåde skjænket til byen, ej i den hensigt at dermed skal bruges høkeri og borgerne betale skat deraf til byens kasse, men at de skal have fri græsning for deres creature, forholds mæssig den ene som den anden. Denne kongelige nådegave til borgerskabet belægger man nu efter blotte indfald med påtrængende afgifter og betager således den frihed, som kongen allernådigst har skjænket dem. I forrige år tillader man bønderne og andre at indsatte til græsning på overdrevet såmange hoveder de vilde, mod betaling af 2 mark for en ko m.v., og nu i år skal borgerne, der ifølge den kongelige allernådigste hensigt skal have fri græsning på overdrevet betale 1 rigsdaler for hver ko, de vil indsatte på det for byen til fri græsning skjænkede overdrev. Hvilket et indfald! Monne det ikke kunde kaldes en påtrængende skat, der pålægges borgerne uden grund og rimelighed, eller monne borgerskabet og især deraf den fattige, ej have nok at bestille i disse kritiske tider, i hvilke fortjenesten er meget ringe og levnetsmidlerne i høj pris, med at kunne tilvejebringe de kongelige allernådigste Skatter og hvad de ellers med rette bør svare til byen. Skulde de vel bebyrdes med unyttige og imod deres frihed stridende pålæg? Vi underskrevne vil for at undgå vidtløftighed herved tilkjendegive, at vi henholde os til den kongelige allernådigste hensigt, efter hvilken Helsingørs borgere skal have fri græsning for deres creature på det til byen allernådigst skjænkede overdrev, og på grund af den kongelige nådegave betale vi ej den pålagte 1 rigsdaler for en ko i græspenge. Dersom man havde bestemt for hver borger 1 a 2 hoveders frie græsning og de, der har mere formue end andre og vil indsatte mere end det bestemte antal, at betale for de øvrige, der er over dette antal, hvad man måtte era te for billigt, bønderne og andre borgerskabet uvedkommende herfra undtagne, vil nogen af sådanne uvedkommende indsatte nogen af deres creature til græsning på overdrevet, betale de, hvad for dennem måtte bestemmes. På så måde nytter borgerskabet deres rettigheder og byens kasse erholder lovlige interesser."

Denne skrivelse var underskrevet af 5 af byens borgere, hvoriblandt som vi skal se, Frans Christensen. Magistraten sendte den nemlig til udtalelse hos de 16 eligerede borgere, der efter lovens ånd skulde være en borgervalgt forsamling, men som i praksis de fleste steder var selvsupplerende.

I svaret til magistraten fra disse 16 herrer hedder det, efter en pure afvisning af forslaget: "...Vi kan altså af dette hele ikke udlede andet, end at disse mænd have skrevet af blot ondskab; vi kan derfor ikke være ligegyldige derved og er overbevist om at deres Højædle Velbyrdigheder er det ikke heller, men forskaffer både dem selv og os tilbørlig satisfaction over disse mænd for deres fornærmende og nedrige udtalelser, thi i modsat fald må man befrygte, at sådant måtte have ubehagelige følger, da man ved, at få onde mennesker kan stifte meget ondt, når de ikke bliver angrebne på friske gerninger. Hvad de 4 af disse mænd angår, da vil vi være så billig at tro de alene er medfulgt som villige ånder, og hvad Frantz Christensen betræffer, da kan vi ikke tænke slet så mildt om ham, eftordi vi ved, han har gjort sig megen umage for at formå flere at træde til dette parti, og at han heri er meget ivrig vises nok deraf, at han agerer en dobbelt persohn; men hvad vi skal sige om Hr. Kratzch, vide vi slet ikke, thi om han ikke ved, - det vi dog tror -, så i det mindste burde han vide bedre, og hvad hensigt denne mand haver med at antage sig sådanne urimelige ting og at skrive så skammeligt både imod magistraten, som imod sine egne kollegaer, sådant begribe vi ikke, i det mindste rober det ikke den bedste character..."

Der føres således ingen argumenter imod de klagende borgere. Man mistænkeliggør dem bare og kalder dem ondsindede, men som vi skal se, er det ikke kun vindhaser, der har været med i disse 2 bevægelser.

Den 28. maj, altså bare 2 dage efter klagenes datering, blev klagerne kaldt op på rådhuset, og "Her måtte disse da i overværelse af de eligerede borgere tilbagekalde deres sigtelse og frafalde deres klage".

Men lad os en gang se på de sammensvorne fra disse 2 nægterbevægelser. Hvad var det for folk Frans Christensen var i selskab med?

Ja først og fremmest var det folk med borger-skab i byen, selvstændige erhvervsdrivende, men der var flere af dem, der senere fik tillidshverv i byen. Lad os tage dem forfra. Skattenægter nr. 1 Peter Hansen Brygger har jeg ikke kunnet finde noget mere om, men nr. 2 Peter Friis var ejer af det nuværende nr. 47 i Strandgade, en ganske pæn bopæl, må man vist sige. Nr. 3 Hans Buck tilhørte en agtværdig færgemandsslægt, nr. 4 Ole Christophersen Brygger var 1799 optaget blandt de eligerede borgere, nr. 5 var af den kendte Hæghard-slægt af præster og fabrikanter. Nr. 6 Ole Rache var af den senere så berømte lods-slægt, og nr. 7 blev ligeledes optaget blandt de eligerede borgere. Det var brygger Johannes Christophersen. Nr. 8 Frans Christensen skulde også få et tillidshverv, som vi skal se. Den sidste skattenægter Niels Larsen Slagter var ejer af hele 2 ejendomme på selve Stengaden nemlig de nuværende nr. 17-19.

Hr. Kratzch omtales af de eligerede borgere som deres kollega og må nok have været en af dem. I 1799 er han tourernester og vurderingsmand.

Han kan ikke sige, at Frans varbkommet i dærligt selskab i disse 2 affærer, hvis baggrund jeg har belyst i bogens forord.

I 1788 havde Karen født ham endnu en søn, der fik navnet Hans Ernst, døbt 8. december, og i 1791 kom datteren Anne Dorothe, døbt 13. juni. Endelig i 1795 fødte Karen sit sidste barn, en dreng, der den 2. februar fik navnet Christen.

Det er først med "Helsingørs Lømmebog for 1799", vi får at vide, hvor Frans Christensen bor med sin familie. Han nævnes der som nr. 1 blandt møllerne og bor "uden ny Egd.No. 524". Det er lige ovenfor kirkegården på Møllebakken.

Den 27. juli 1800 døde hans kone kun 43 år gammel og efterlod 7 børn, af hvilke den yngste var 4 år gammel.

Hun blev begravet på Nye Kirkegård, ledsaget af hele latinskolen, der sang over hende, og af klangen af alle domkirkens klokker.

Møllevingerne stod stille den dag, den 30. juli 1800.

Hvad latinskolens sang kostede, melder historien ikke noget om, men klokkeringningen kostede 5 rigsdaler og selve begravelsen 4 rigsdaler.

Kun 2 måneder efter, den 2. oktober blev der lyst til ægteskab for velagte ungkarl Christian Nielsen Møllersvend og pigen Jomfrue Elisabeth Kierstine Fransdatter i S. Olai kirke, og den 7. november 1800 bortgiftede Frans sin ældste datter til sin svend.

Ugen efter tog svigersønnen borgerskab som hoker i byen, og de unge tog bolig lige nedenfor på hjørnet af Stjørnegade og nuværende Tvødesvej i det såkaldte Skottehus, der var opkaldt efter den skotske kolonis tidligere fattigjord, som lå på den plads i 1600-tallet. Huset købte de af en brygger og brændevinsbrænder Christian Jacobsen.

Den 7. december blev Frans bedstefar, idet hans datter nedkom med en søn, der fik navnet Carl i dåben den 16. december i S. Olai.

Var Karens død et varsel om, at nu var de gode og lykkelige tider forbi?

De sidste årtier havde været ualmindelig gode for Danmark. Velstanden blomstrede. Søfarten havde de allerbedste betingelser, og skibene førte da også varer hjem fra alle kanter af verden. Rigdommene strømmede ind over landet, og selv småfolk mærkede virkningerne af strømmen. Kun de folk med fast løn blev fattigere på grund af en voldsom inflation.

Møllere fik deres betaling i naturalier. De toldede deres del af kornet eller af melet, og det steg naturligvis i takt med priserne på alle de øvrige livsforbrødsvarer, så de led ingen nød.

Den franske revolution havde nok rusket lidt op i begreberne også herhjemme, enkelte frihedstendenser såsom skattenægtelse og liberal visesang dukkede op hist og her, men fortsat fra tendenser skete der som bekendt ikke noget. Politiet havde et øje på hver finger dengang, ikke bare et ridt i hånden.

Men nu begyndte der at trække mørke skyer op

Riget var dengang slet ikke så lille endda, idet det omfattede både Danmark, Norge, Island og hertugdømmerne. En folkerig stat af en enorm udstrækning. Man folte sig sandelig heller ikke som en af de små. De danske handelsskibe blev konvojeret af stolte orlogsfartøjer, og det var sket flere gange, at disse havde været i træfning med britiske orlogsmænd eller kapere. Men det var akkurat humlen. Vore sammenstød var altid med englændere. Napoleon, der havde underlagt sig det halve Europa havde ingen skibe i soen, og englænderne var bange for, at han på en eller anden måde skulde få fingre i den dansk-norske flåde.

Danmark-Norge havde indgået et væbnet neutralitetsforbund med Rusland og Sverrig, og dette blev netop tiltrådt den dag, da Frans havde sit første barnebarn over dåben.

3 dage senere kom de første rygter i London om flåderustninger og andre forholdsregler mod det nye forbund. Matrospressningen på Themsen blev foretaget. Preussiske skibe til en værdi af over en million daler blev opbragt, og englænderne lå på lur efter russiske krigs- og handelsskibe.

Disse nyheder stod at læse i Helsingørs kgl. privilegerede inden- og udenlandske Efterretninger den 3. januar 1801. Det nye århundredes første avis bragte den første allarm. I næste nummer af avisen den 6. januar havde nyhederne fået en mere præcis formulering: "London d. 23. 12. 1800. Det nylige Rygte, at Gjengæld imod Rusland allerede var befalet, er endnu ikke blevet officielt bekræftet. - Nu hedder det igen, at Sidney Smith skal til Østersøen til Forsæret med en Flåde, og Lord Nelson skal kommandere en stærk Flåde til Levanten og Arkipelaget, begge i Henseendé til Rusland, og at der er givet Befaling, at udruste flere smaa Linieskibe til det Brug."

Bestemte for Rusland, jo go'mo'ren. Alle her i Danmark-Norge vidste godt, hvad czaren havde udtalt ved forbundets ratificering, at hos ham vilde isen bryde sidst op, så hvis englænderne kom til april, vilde han ikke kunne komme til undsætning.

Folketællingen 1801 fortæller, at Frans Christensen Møller 59 år og enkemand bor ud til landevejen, brandtaxationsnumrene 524-26, med børnene: Heinrich 22 år, Hans Ernst 11 år, Anne Dorothea 10 år og Christen 6 år.

Nr. 524 har vi for modt som hans bopæl. Nr. 525 er nellen i gaffen mellem Gurrevejen og Øsromvejen, den, der hed Hannesrinde, muligvis opkaldt efter Frans's svigerinde Johanne. Det var den, der var berømt blandt vandrende svende for at dreje "no' vinden", måske øved om. Nr. 526 er så sikkert den anden nelle ovenfor Nye Kirkegård, den, der blev kaldt "første nelle".

Svigermoderen og datteren boede som nævnt lige nedenfor bakken med deres lille søn Carl og deres tjenestepige Inger Marie på 14 år.

Om morgenen den 21. marts, da de gode borgere i Helsingør vågnede op, så de, at en stor engelsk flåde var ankommet og i forvejenet vendt for Helsingør.

Det kom ikke som nogen overraskelse. Englænderne var ventet. Embargoen den 14. januar, der i alle engelske havne beslaglagde samtlige danske og svenske skibe, viste tydeligt nok, hvad vej vinden nu vilde blæse.

I februar måned havde man set Kronborg blive forsynet med ammunition og et forstærket artilleri med større kalibre. Kronprinsen havde været på inspektion sammen med kammerherre Steen Bille, en begivenhed man kunde tale om længe. Man hørte om Københavns befæstning, og nogle rejsende kunde berette om defensionsliniens udlægning. Kronborg fik mere ammunition, og rundt langs kysterne blev der opkastet batterier til forsvar mod et eventuelt landgangsforsøg.

Den Helsingørske borgervæbning holdt mønstre og øvelser med de 2 livkompagnier og brandkompagniet. Væbningen blev omorganiseret i 2 aldersklasser, så Frans og hans svigersøn ikke var i samme afdeling. Der blev også oprettet frivillige korps, både i byen og ved geværfabrikken i Hollebæk.

Hurtige jagter havde bragt bud om den engelske flådes afsejling fra Yarmouth den 12. marts og dens videre fremfærd. Man havde hørt, at den krydsede oppe mellem Skagen og øen Vinge yderst i den Gøteborgske skærgård.

En engelsk fregat "Blanche" på 44 kanoner var dagen før ankommet med parlamentær på Helsingørs rhed og havde sendt en parlamentær iland, der blev ledsaget til København.

Fyrene på Kronborg, Nakkehoved og Kullen var slukket og der blev nu givet ordre til også at slukke Skagen og Anholt fyr.

Fiskere bragte bud om englændernes bevægelser, og nu var de her altså.

Oppe fra Møllehøjen kunde Frans se folk i alle kikkenborge og en strøm af mennesker ud til Grønnehave, hvor der var frit udsyn.

Man hørte, at der havde været englændere i land efter ferskvand uden at det var kommet til episoder. Man havde talt 25 linieskibe, 10 fregatter, 20 Bombarderere og brandere.

Sjællandske regiment blev forlagt til Helsingør og kom marcherende ind ad den nye landevej, endnu en ammunitionstransport fra Frederiksværk kom der, og en sending rug fra København, og en eskadron herskabsjægere til hest, 41 mand kom ind forbi Frans Christensens mølleri.

Den 28. marts krævede admiral Parker fri gennemsejling af Kronborgs kommandant, og da dette blev nægtet ham den 29., tog han dette afslag som en krigserklæring. Dette meddelte man byens magistrat, og generalmarchen blev slået over hele byen, alt blev sat i allarmberedskab, og enhver indtog sin post.

Det blev en nervepirrende venten, men om morgenen den 30. marts kl. 7 stod flåden ned i Sundet, medt af en livlig kanonade fra slottets bastioner, som englænderne straks besvarede. Pauserne varede 2½ time til kl. 9.30, og skønt englænderne holdt sig tæt inde under den svenske kyst, hvorfra der ikke løsnedes så meget som et eneste skud, (forden tal dem, har man nok set i Helsingør), mener man dog, at de led ret betydelig skade.

I Helsingør faldd der adskillige bomber. En i den engelske konsuls hus, en i hver af kirkerne og en i assessor Schous ejendom, der blev antændt men hurtigt slukket. En slagtersvend, der var rap til at slukke en brandbombe, fik 50 rigsdaler af kronprinsen.

På slottet faldd 2 mand og 3 blev såret. Et stykke af slottets vestre kuppel blev skudt ned.

Kort efter afgik 33 mand, dels frivillige, dels pressede til Københavns forsvar. 6 af disse blev dræbt og kun 10 kom uskadt tilbage.

Fra Helsingør kunde man en tid lang følge de engelske skibes manøvrer. Senere hørte man den voldsomme kanonade. Under slaget på Rheden stod hele den Helsingørske befolkning tæt på skibsbroen og på alle bakkerne.

Bagefter blev der overalt i landet foranstaltet indsamlinger til de sårede og til de dræbtes efterladte. En af de dræbte på Kronborg, soldaten Johannes Skovlund efterlod sig en kone, Gunnild, der blev tillagt en pension af 18 rigsdaler om året. Den anden dræbte har sikkert været enlig.

Kun en af de kvæstede på Kronborg fik pension. Det var bombardeer Ole Findsen, der havde taget så hårdt fat under kampen, at han fik brok, en af de almindeligste skader efter listerne, og meget slem, da man ikke kunde operere den gang. Han blev tilkendt 24 rigsdaler om året, og måtte til sine dages ende have stillesiddende arbejde.

Hverdagen vendte tilbage, og i Helsingørs Egl.privilegerede inden- og udenlandske Efterretninger No.62, Tillægget, kunde man samme år læse: En liden gris er funden ude paa Helsingørs Marker, skulde nogen have mistet den her fra Byen, kan han afhente den her hos Møllere Franz Christensen imod dette Avertissements Omkostninger og Bøde. Fredelig hverdag igen.

Den 12.februar 1802 blev brygger og kirkeværge for S.Olai kirke, Peder Andersen begravet, og nogle måneder efter blev Frans udnævnt til hans afløser.

I avisen lader han indrykke følgende meddelelse: Da jeg er bleven ansat som Værge for St.Olai kirke her i Byen, saa anmodes herved enhver, som har af denne kirkes eller Taarns Midler paa Prioritet i deres Ejendomme, at de i det seeneste til denne Maanedes Udgang ville indfinde sig hos mig og erlægge de til denne Termin forfaldne Rentepenge, da jeg i Mangel deraf seer mig nødsaget at gaae frem efter Anordningerne.

Ligeledes ville enhver vedkommende uden Ophold erlægge de til sidst afvigte Paaske forfaldne Stoleleje og Jordskyldspenge.

Jeg findes hjemme hver Dag fra Kl.12, indtil Aften. Helsingør d.17de Junii 1802.

Frantz Christensen Møller.

I det følgende skal vi se noget af Frans Christensens virksomhed som kirkeværge.

Vi har allerede set, at han skulde føre regnskab med kirkens kapital, idet han anmeldte krav på de forfaldne terminsrenter. Det er i den forbindelse nødvendigt at bemærke, at kirken og tårnet havde hver sin kapital at låne ud af. Tårnets kapital var oprindeligt en gave fra Christian V til genopførelse af kirkens spir, "Helsingers Jomfru", der var styrtet ned i en orkan i 1737.

Også driftsregnskabet sorterede tilsyneladende under kirkeværgen, som rykker for leje af stolestaderne og af bortforpagtet jord.

I Helsingers "Efterretninger" nr. 52 står der i tillæget: Tirsdagen d. 29de Juni Eftermiddag Kl. 3 bliver paa nye Kirkegaard ved Auction solgt: det der staaende høstefærdige Græs, og Efterslæt eller tilvoxende Græs i denne Sommer, hvis Conditioner forinden kan erfares hos mig Kjøbmand Braunbehrns.

J.F. Braunbehrns

F. Christensen

Købmand Braunbehrns var kirkeværge for S. Maria sogn, så det var altså en fælles henvendelse fra de 2 kirker til borgerskabet. Kirkegården var jo også fælles for byen.

Den gang havde man jo ikke som indhegnede gravsteder med bede og træer eller buske. Hele gravpladsen lå faktisk hen i vældnis, som forresten bønderne kørte tværs over, når de skulde til byen, så der er grund til at tro, at det var på hele kirkegårdens areal, græsset blev bortsolgt.

Når efterslættet blev bortauctioneret samtidig, er det vel fordi, man ikke fik problemer med at sætte en tidsfrist for høsten, når køberen selv kom til at lide under en eventuel forsinkelse af slættet.

Det lader til, at det kniber med at få rentepengende ind. Den 12. juli må inspektionen for S. Olai kirke minde debitorerne om at betale de forfaldne renter til Frans Christensen, der altså nu selv fik at føle, hvordan det er med uvillige betalere.

I "Efterretninger" nr. 66 står der: "Førstkommende Fredag d. 20de dennes om Formiddagen Kl. 10 bliver paa Helsingørs Rådstue holdet offentlig Licitation over endeel Reparationer, som i Aar blive at foretage paa St. Olai kirke og dens Boeliger, alt efter de Overslag, som saavel paa Licitationsstedet, som forinden kunne eftersees hos kirke-Værgen.

Frantz Christensen Møller.

Helsingør d. 15de August 1802.

Kirkeværgen skal altså føre bygningstilsyn, udarbejde reparationsoverslag, afholde licitationer og indhente tilbud.

Endelig har han i nr. 99 indrykket følgende: Førstkommende Tirsdag, d. 14de, dennes om Formiddagen Kl. 10 slot, bliver i St. Olai kirke holdt offentlig Auction til nogle indelukte Stoles bortfæstning, og nogle gamle Patriarchers Bortsalgning, alt efter de paa Auctionsstedet bekendtgjorte Conditioner, som forinden kunne erfares hos anførtegnede kirke-Værg.

Helsingør d. 9de December 1802.

Frantz Christensen.

Kirkens pulpituren blev altså dengang bortflejet efter højeste bud, og ikke, som ellers oprindeligt.

fordelt efter rang og stand, hvad der mange steder gav anledning til hård strid, der endda kunde udarte til håndribeligheder i selve kirken.

Kirkens orgel blev også repareret i de år, Frans Christensen var dens værge, men på det omrøde har hans viden næppe slået til. Forresten døde organisten C.F.Hove i Frans Christensens embedstid og blev erstattet af Chr.Holm fra S.Maria sogn. Sognepræsten hed i Frans' tid K.Jorgensen.

Det sidste vi til nu ved om Frans Christensen er, at han i 1804, 1806 og 1808 er fadder for 3 af sin ældste datters børn, pigerne Sophie Johanne og Anna samt drengen Niels, der blev døbt 10.december 1808 i S.Olai kirke.

Noget tyder på, at han døde 1810/11. I hvert fald var købmand Permin værge for S.Olai i 1813.

Møller-Frans var vel nok den mest markante af skikkelserne i det møllerdynasti, der begyndte med hans svigerfar Henrich Christensen og endte med dattersønnen Johannes Nielsen, der som 4.generations møller sprang fra faget og blev skipper.

Ane nr.43: probandernes farmors farmors mor Karen Henrichsdatter Møller.

Karen er den første, om hvem vi med sikkerhed ved, at hun blev født i Helsingør. Der er ganske vist tegn til, at hendes morsslægt var gammel i gårde, idet navnet Elias, som 2 af Karens sønner døbes med, forekommer i 1643 i en møllerslægt, som drev hestemøllen ved hospitalet.

Karen kom til verden den 1. april 1758. Det var en lørdag, og hun blev døbt den følgende onsdag den 5.

Faderen var en møller fra Lolland, Henrich Christensen Møller, der arbejdede for hospitalet. Moderen hed Elisabeth Kirstine Thunøe.

Karen havde en storesøster ved navn Johanne Cathrine, hvis mor i kirkebogen angives at være Elisabeth Jensdatter, og da det synes at være samme person, må vi antage at Karens morfar hed Jens Thunøe.

Faddere ved Karens dåb var bryggerne Niels Johannesen i S.Olaigade på hjørnet af Bjergegade og Povel Rasmussen. Desuden Sr.Jørgensen brygger og ungkarl, og madame Anna Elisabeth Kaletz med sin datter Jomfrue Anna Catharina Kaletz.

Det var midt i den preussiske syvårskrig, der var begyndt i 1756. Situationen var alvorlig for Danmark, hvis grænse var truet, og for at beskytte vor neutralitet måtte man rejse et korps på 24000 mand. Dette var de auspiciér lille Karen fødtes under.

Karen og hendes 3 år ældre søster levede dog i lykkelig uvidenhed om verdens ondskab. Selv kop-skatten af 1762, der skulde redde dem fra russerne, blev kun pålignet børn over 12 år.

Men 4 år senere, da byens nye skibsbro skulde indvies, kom hans majestæt kong Christian den VII til Helsingør, og så kan det nok være, at Karen og hendes familie har været i kisteklæderne og nede på havnen for at se det pragtfulde skuespil.

At den nordre molearm blev færdig næste år, har Karen næppe ønsket, da kongen ikke kom til stede, men saltmangelen i 1768, der var en følge af restriktioner, har hun været stor nok til at forstå alvorligheden af, for hvordan skulde mor så få nedsaltet sit sul og sit flask til vinteren?

I januar 1772 blev dronning Caroline Mathilde udvist af landet og udskibet fra Helsingør efter Struensee-skandalen, som der nok er blevet hvidskrevet en del om blandt de voksne.

Måske har Karen tænkt på den ulykkelige unge dronning, da hun selv i en alder af kun 14 år blev gift med den dobbelt så gamle møller Frans Christensen. Brylluppet stod den 6. januar 1773 efter trolovelse den 16. december 1772.

I disse år har borgerne jævnlige klager over skatterne, og i 1774 nægter hendes svogermand Frans at betale, da vejregnskabet ikke er gjort op, og der i det hele taget er uorden i regnskaberne.

Da han imidlertid truer fogeden med sin økse bliver han kaldt op på rådhuset i januar 1775 og idømt vand- og brød-straf. Det har i alle tider været

Hendes fars foresatte på hospitalet, forstander P.L.Olrick, der den 2.december 1773 var blevet viceborgmester, var med til som magistratsmedlem at dømme hendes ægtemand.

I 1774 var et lyn slået ned i Kronborgs store tårn, der brændte den 28.juli. Et storslået skuespil har det været oppe fra mollebakken, men også en sorg.

Borgerne var på den tid stærkt plaget af indkvarteringer. Mange huse i byen stod tomme af samme grund. Borgerne forlod dem simpelthen, fordi de ikke magtede det økonomisk og rent praktisk overfor soldaterne, der i stor udstrækning tog sig selv til rette. Således kom der den 1.august 1775 en husareskadron som ekstramandskab til byen, og selv om det var flotte fyre, som nok kunde få en ung kones hjerte til at banke, så var de ikke velkomne.

14 dage før var karen nedkommet med sin anden datter, der havde fået navnet Anne Dorthé, formodentlig efter sin farmor.

Om søndagen, når man havde været i kirke, promenerede man ud til Marienlyst og Kronborg have, beundrede Jardins haveanlæg eller nød udsigten fra alleen bag slottet. Man lod sig se.

Vi har været så småt inde på hverdagen ved omtalen af saltmangelen. Der var andre ting, der med tiden blev mangel på. For havde borgerne fået udvist gratis brænde i skovene på overdrevet. Nu kunde man næppe købe lokalt brænde. I hvert fald ikke så billigt som det jyske bølgebrænde, man fik nede ved Grønnehave eller det finske birkebrænde. Derimod kunde man endnu grave en del torv på overdrevet, selv om det blev længere og længere væk, det skulde hentes.

Den gratis græsning på overdrevet blev også afskaffet, dog ikke uden at karens mand indsendte en klage over det. Nu skulde kvæget brændes med byens mærke, ligesom svin på olden for hayde skuldet. Verden var af lave.

Præsten J.K.Trojel udsendte i 1772 en pjece om en indiansk nytteplante, hvis rodknolde skulde være gode og nærende. Det lod selvfølgelig helt urimeligt for en møller og hans hustru. En plante fra Amerika kunde ikke være mad for hvide mennesker, men måske for dyrene. Det er ikke sært, at møllerne var mistroiske. For karen blev det dog aldrig noget problem.

Abningen af en personpostforbindelse med København pr vogn 3 gange om ugen var derimod noget hele byen interesserede sig for. Den kom i 1777, og vognens afgang blev iagttaget af mange mennesker, lige som selvfølgelig ankomsten fra hovedstaden havde sine tilskuere.

Karen boede uden for byporten. Hun behøvede altså ikke tage ind på torvet for at handle, men kunde træffe aftale med bønderne om leverancer fra gang til gang. Tollen var jo i høj grad et samlingssted, hvor bønderne udvekslede nyheder, mens de ventede på at komme til. Den der kommer først til molle...

Den 30. april 1777 blev Karen mor til en søn, der søndag den 4. maj fik navnet Rasmus. Muligvis var han opkaldt efter sin farfar, eller en af sine oldefædre. Han døde spæd og blev ikke opkaldt igen. Den 10. januar 1779 fødte Karen endnu en søn Heinrich, der blev døbt søndag den 17.

Den 7. november 1780 kom Elias, der døde 11 uger efter, men året efter kom en dreng den 18. december, som lillejuleaftensdag også fik navnet Elias, altså en nødvendig opkaldelse, som vækker interesse, idet der i 1600-tallet optræder en møller i Helsingør, som hedder Elias Jørgensen. Navnet er så sjældent, at det forekommer sandsynligt, at der her er en familieforbindelse.

Indtil nu har Karen, hver gang hun er kommet i kirke efter en barnefødsel, måttet gennemgå en djævleuddrivelse, som om hun var uren, derefter præstens velsignelse, hvorpå hun er blevet indledt i kirken af præsten.

Ved forordning af 7. maj 1783 blev djævlebesværgelsen afskaffet, og Karen kunde føde sine sidste 4 børn uden at blive besat af djævelen.

Det blev Søren Malling døbt 22. februar 1784, Hans Ernst døbt 8. december 1788, Anne Dorothe, sikkert efter farmor, døbt 13. juni 1791 og Christen døbt 2. februar 1795.

10 børn var dengang ikke regnet for en usædvanlig børneflokk, men når moderen allerede begynder sin graviditet som 15årig pige, bliver det i vore øjne for meget af det gode.

Os forekommer det idag ikke så mærkeligt, at Karen døde den 27. juli 1800 kun 42 år gammel.

Hvor mange aborter kan hun ikke have haft i årene 1776, 1778, 1782, 1783, 1785-87, 1789-90 og 1792-94. Men hun har sikkert været stolt af sin store børneflokk, og ingen på den tid drømte om, at det kunde være anderledes. Hendes ægtemand, Frans Christensen var ikke noget udyr, men barn af sin tid.

Der er ingen tvivl om, at han elskede hende, og han gav hende da også en begravelse efter alle kunstens regler; som har glædet hende i hendes himmel, med alle kirkens klokker klingende ud over byens røde tage, og latinskolenes disciple, mand af hus i deres sorte klæder, syngende over hendes alt for tidlige grav.

Hun kom til at ligge på Nye Kirkegaard lige neden for møllebakken, hvor hun så ofte har stået og glædet sig over den vide udsigt til alle sider.

Ane nr.44: probandernes farmors morfars far Peder Hansen

Han blev gift 3.søndag efter Trinitatis 1750 i Sengeløse kirke med Bodil Pedersdatter af Vridsløsemagle. Det var den 14.juni, og trolovelsen havde fundet sted den 18.maj, Feria 2 Pentecosta. Forlovere var Lars Pedersen, som kan være brudens bror, og Hans Brutze (el. lign.), som måske er brudgommens far.

De havde en søn Anders til dåben Dom.Rogate 1766, som var den 4.maj. Og det er alt, hvad vi hidtil har kunnet opspore om Peder Hansen.

Ane nr.45: probandernes farmors morfars mor Bodil Pedersdatter

Hun var fra Vridsløsemagle i Sengeløse sogn, og 2. søndag efter påske 1750 blev hun trolovet i Sengeløse kirke med Peder Hansen, som hun blev viet til den 3.søndag efter Trinitatis s.å. Hendes søn Anders fra 1766 er ane nr.22.

Ane nr.46: probandernes farmors mormors far Jacob

Han havde en datter Maria, gift i Sengeløse med husmand Anders Pedersen for 1808, og mere ved vi ikke.

Ane nr.47: kendes ikke.

Ane nr.48: probandernes morfars farfars far Peder Hansen

Første gang vi har fundet Peder Hansen omtalt, er i folketællingen 1787, som husmand og daglejer i Huseby, Ranløse sogn, 42 år i 1.ægteskab med Anna Ludsdatter 39 år. De har børnene Knud, Anders og Johanne.

Næste folketælling kalder ham, husmand med jord, 58 år 1.ægteskab med Ane 54 år. Børnene Knud, 26 år soldat og Johanne 12 år, bor hjemme.

Da han den 6.marts 1815 må begrave sin afdøde hustru, 72 år, kaldes han gårdmand.

Han var forlover for Knud i sommeren 1815, men omtales ikke som fadder for børnene. Han må være død kort efter sin kone.

Ane nr.49: probandernes morfars farfars mor Ane Ludsdatter

Hun blev født i 1740erne, gift o.1770 med husmand i Huseby, Ranløse sogn, Peder Hansen, som hun skænkede børnene, Knud, Anders, Johanne og Johanne.

Hun blev begravet 6.marts 1815 i Annisø, der var Ranløse hovedsogn, 72 år gammel.

Ane nr,50: probandernes morfars farmors far Niels Andersen

Den 1.søndag i advent 1785 havde skoleholderen i Jyllinge Niels Ramløse en datter til døben, der fik navnet Anne Cathrine.

Kan det være den Ane Cathrine, der senere flytter til Ramløse med sin familie?

Folketællingen 1801 i Ramløse finder Niels Andersen 46 år i 1.ægteskab husmand, Gunild Nielsdatter 42 år i 1.ægteskab, Niels Pedersen 72 år, enkemand af 1.ægteskab, konens far, samt børnene, Ane Cathrine 11 år, Anders 9 år, Karen 6 år, og Niels 4 år.

I 1815 er Niels Andersen, den formodede tidligere skoleholder, forlover for sin datter, der bliver viet den 16.juni.

Hans død er ikke fundet endnu.

Ane nr,51: probandernes morfars farmors mor Gunild Nielsdatter

Gunild Nielsdatter er født omkring 1760 som datter af Niels Pedersen.

Hendes ægtemand hed Niels Andersen, og de boede i Jyllinge ved Roskilde fjord, da deres ældste datter blev født.

I 1801 boede de i Ramløse og havde børnene Ane Cathrine på 11 år, Anders 9, Karen 6 og Niels 4 år.

Gunilds far levede endnu i 1801 og havde sit ophold hos datteren.

Hendes død er endnu ikke fundet.

Ane nr.52: probandernes morfars morfars far Anders Hansen

Den 18.september 1769 fæstede Anders Hansen en plads på Eilstrup bys grund i Mårup sogn, 22 favne i længden og 17 favne i bredden, hvorpå han opbyggede 5 fag hus tillige med en smedie, som alt tilforn ey har været fæstet. Den 4.januar 1770 har han en søn Jens til døben. Oderske efterretninger 1771 fortæller at han er 36 år og i 1.ægteskab; hans kone er 25. Den 16.august 1772 har han en søn Hans til døben og i 1777 den 29.juni en datter Kierstine, i 1779 sønnen Truels den 5.december.

Den 16.januar 1780 dør Truels kun 5 uger, og også Kierstine må være gået til, for hun nævnes ikke igen, men den 27.oktober 1782 døbes sønnen Lars.

Folketællingen 1787 viser os familien: Anders Hansen husmand og smed 50 år 1.ægteskab med Ane Larsdatter 43 år. Børnene Jens på 18(til søn), Hans på 14 og Lars på 5 år. Smedens søster Ane 63 år bor hos dem.

Samme år døbes den 23.december en søn Jørgen, der dog dør smed og bliver begravet den 20.april 1780.

I 1801 er Anders Hansen 66 år og hans kone Ane 56 år. De har kun sønnen Hans hjemme med kone og datter, Ellen og Kirsten.

Året 1810 den 9.oktober dør en husmand Lars Han

Ane nr.53: probandernes morfars morfars mor Ane Lars datter

Hun blev født o.1745, gift sikkert o.1769 med smed Anders Knudsen, der var ca 10 år ældre.

1769 slo de sig ned i Øilstrup, Nørum sogn, hvor manden byggede hus og smedie. Her fødte hun ham 6 børn: Jens, Hans, Hiorstine(+), Truels(+), Lars og Jørgen(+). Hendes død er ikke fundet.

Ane nr.54: probandernes morfars morfors far Jens Andersen

Den 24.april 1772 fæstede Jens Andersen hus nr.1 i Fuglsang 8 fag med tilliggende hartkorn 4 skæpper 2 albus, som Lars Knudsen tilhængte ham afstået.

Samme års 1.november havde han en datter Ane Catharine til dåben. Faddere nævnes ikke.

I 1775 den 16.juli døbes en datter Birthe, og i 1777 den 21.december en søn Anders.

Jørgen, der døbes den 19.december 1779 dør spæd, men allerede den 19.november 1780 får han en afløser med samme navn, og endelig den 15.februar 1784 døbes den sidste af børnene Larsen.

Folketællingen 1787 fortæller, at hans kone hedder Margrethe Jørgensdatter. Han er 45 år, hun er 46. Alle børnene lever unntagen den første lille Jørgen.

I 1801 er den ældste datter, Ane Catharine borte, de øvrige børn er stadig hjemme, men hjemme er nu Nørums Tinghuse nr.24 og ikke Fuglsanghuse.

Den 7.maj 1803 døde hans hustru 63 år gammel, og den 19.april 1806 døde Jens Andersen selv, efter at han månedvis for den 14.marts havde været forlovet for sin yngste datter.

Den 17.juli 1806 fæstede Lars Andersen det hus i Nørums Tinghuse, hans afgangne svigerfar Jens Andersen af Fuglsang der havde opbygget på den jord; han blev frit overladt for livstid, fordi han udflyttede af skoven.

Ane nr.55: probandernes morfars morfors mor Margrethe Jørgensdatter

Hun må være blevet gift med Jens Andersen o.1772, hvor han fæstede hus i Fuglsanghuse midt i Gribsskov.

Her fødte hun ham 6 børn mellem 1772 og 1784, af hvilke de 5 levede o. blev voksne.

Mellem 1787 og 1801 flyttede familien til Nørums Tinghuse, hvor de fik et nyt hus at bo i.

Margrethe Jørgensdatter døde 63 år gammel den 7.maj 1803 i Nørums.

Ane nr.60: probandernes morfors morfars far Jørgen Christensen

Født ca.1737 uvist hvor, indsider og daglejer i Gryderup, Roeslunde sogn, 1787 i første ægteskab med Jørgensdatter 46 år, 2 sønner Peder og Jørgen hjemme. Hens død er ukendt.

Ane nr.61: probandernes morfors morfars mor Jørgensdatter

Født ca.1741 uvist hvor, gift med indsider og daglejer Jørgen Christensen i Gryderup, uvist hvornår, har med ham mindst 2 børn, Peder og Jørgen. Død ukendt.

Ane nr.62: probandernes morfors morfors far Andreas Hansen

Husmand i Nebbe, Roeslunde sogn i 1802 og 1834 Gift med Karen, far til Dorteaa Andreasdatter. Død ukendt.

Ane nr.63 - 85 ukendte.

Ane nr.86: probandernes farmors farmors morfars Heinrich Christensen Møller.

Han kom fra Lolland, hvor der var et fattigt møllerproletariat. Han var ansat som møller ved hospitalet, dvs. S.Maria kloster.

Han var gift med Elisabeth Kirstine Thunoe og havde med hende 2 døtre, Johanne Cathrine født 1755 og Karen født 1758.

Muligvis var han i 1771 ejer af Sophie Brahesgade 9, dengang brandtaxationsnummer 35.

Han døde den 11.juni 1787 i Helsingør og blev begravet den 15.fra S.Maria med halv skole, 59 år.

Ane nr.87: probandernes farmors farmors morfars Elisabeth Kirstine Thunoe.

Hendes ægteskab med Heinrich Christensen Møller er ikke fuldt ud, og heller ikke hendes død.

Hun havde en søster Cathrine.

Ane nr.88 - 101 ukendte

Anc nr.102: probandernes morfars farmors morfars
Niels Pedersen

Han ned æftagt hos sin datter Gunild og sin
svigersøn Niels Andersen i Ramlose i 1801. Han
var da 72 år gammel.

Anc nr.103 - 173 ukendte.

Anc nr.174: probandernes farmors farmors morfors
far Jens Thunoe

Vi kender intet til ham. Han er kun et navn.
Far til Elisabeth Kirstine Thunoe, der var gift i
Helsingør, og Cathrine, der nævnes 1755.

- og hermed er jeg nået til enden af min vi-
den om anerne i denne slægtsgren. Det er som nævnt
kun en status over det, jeg hidtil har fundet, og
slet ikke noget udtryk for, hvad der er mulighed
for at finde for forskere, der har lejlighed til
at arbejde i arkiverne på Sjælland og Fyn. Det vil
jeg ikke få tid til foreløbig.

Jeg håber andre vil få fornøjelse af det, jeg
her har samlet, og ikke mindst få lyst til at ar-
bejde videre med sagen. Der må være flere genera-
tioner at finde i Helsingør og for den sags skyld
allevegne.

Litteratur jeg har læst.

- Aarboeg for Historisk Samfund for Sorø Amt 6-7, 1917-18
 Alstrøm, Anna Louise: Lær Slægtsforskning, 1970
 Bernild, Holger: Rejser i det gamle Nordsjælland, 1932
 Bidrag til Helsingørs historie nr.1.
 Udg.af Helsingørs byhistoriske arkiv, 1957.
 Et Bidrag til Helsingørs Egl.privl.Slydeselskabs
 Historie, 1916
 Blom, H.J.: Frigstildragelserne i Sjælland 1807, 1845.
 Dalsager, John.S.: Helsingør almindelige Hospitals
 Historie 1541-1941.
 Egevang, Robert: Det gamle Helsingør, 1976
 Fabritius, Albert og Harald Hatt: Håndbog i slægts-
 forskning, 1963
 Fra Frederiksborg Amt, diverse årgange
 Friis, Niels: Helsingør Domkirke Sct.Olavi kirkes orgel
 1559-1969, 1969
 Galschiøt, M.: Helsingør omkring midten af forrige
 Aarhundrede. 2.udgave, 1960
 Hedegaard, E.O.A.: Frigen på Sjælland 1807, 1970
 Helsingøers Lønnebog for 1799.
 Helsingørs Avis, diverse årgange.
 Henningsen, Henning: Badrejere og bumbædsmænd, 1971.
 Historiske huse i Helsingør 1973. Nationalmuseet.
 Jacobsen, Fritz: Bidrag til Vemmeløv-Hermeshøj sognes
 historie efter trykte og utrykte kilder, 1954
 Møll, Knud og Peter Holm: Helsingør, 1951
 La Cour, L.F.: Kønser. Bidrag til Egnens, Byens og
 Havnens Historie, 1923-26
 Larsen, G.: Gamle minder fra Helsingør, 1946
 Larsen, Kay: Danmarks Købervæsen, 2.udg. 1972
 Lassen, V.: Bidrag til Helsingørs Historie I-IX, 1866-75
 Lindeberg, Lars: Englandskrigene 1801-14, 1974
 Lund, Ole: Stuebilleder fra Helsingør 1800-1830, 1960.
 Mikkelsen, Binger: Helsingør. Sundtoldsted og borgerby,
 1976.
 Møller, L.: Krigstildragelser, adle og vædte Handlinger
 samt Anecdoter i Anledning af Englandernes Overfald
 paa Sjælland i August 1807, 1808
 Olrik, H.G.: Helsingør, 1922.
 Pedersen, Laurits m.fl.: Helsingør i Sundtoldstiden 1426
 -1857, 1926-29. +Tillæg 1. Register 1931.
 Pedersen, Laurits: Kronborg Have: Hamlets Have. Marion-
 lyst. Hamlets Grav. 1920.
 Petersen, C.: Dagbog over Krigen mellem Danmark og
 England, fra Rustningernes Begyndelse til Væben-
 stilstanden holden, 1801.
 Trap: Danmark 5.udg.
 Tvende Ansøgninger fra Helsingør med Svar, 1796.
 Winther, Torild: Bidrag til København og dens Historie, 1925
 Worsøe, Hans H.: Grundbog i Slægtshistorie, 6.udg. oven.

Personregister:

De anførte numre er anenumre. Alle anesøskende føres under samme anenummer. Omtalte personer kan findes på forældrenes nummer, (det dobbelte af anenummeret) og børnenes nummer, (det halve anenummer). Kvinder opføres under både pigenavn og (samtlige)ægtefælle(r)s.

Personer med dobbeltnavne opføres under begge. -datter regnes lig -sen og alfabetiseres ens.

- Andersen, Gunild(51), Hans(26), Jens(54), Jens(26),
Jørgen(26), Karen(27), Kierstine(26), Kir-
stine(11), Lars(26), Margrethe(55), Niels(50)
Truels(26),
Andreasen, Dorthea(31)
- Blanck, Carl Friedrich Joachim(15), Jørgen Jørgensen(7)
- Brygger Jensen, Anne Marie(42), Søren(42)
- Christensen, Anne Marie(42), Christen(31), Dorthea(31),
Elisabeth Kirstine(87), Frans(42), Fride-
rich(42), Henrich(86), Jørgen(60), Karen(43)
Lars(42), Maren(61),
- Fransen, Anne Dorthea(21), Christen(21), Elias(21), Eli-
sabeth Chrestine(21), Hans Ernst(21), Hendrich
(21), Rasmus(21), Søren Malling(21)
- Hansen, Anders Smed(52), Andreas(62), Ane(52), Ane(49),
Ane(53), Bodil(45), Hanne Cathrine(7), Hedvig
Vilhelmine Marie(3), Jens Carl(6), Jørgen Thor-
vald Herold(3), Andreas(62), Karen(63), Karen
Magdalene Lorentze(3), Maren Kirstine(6), Niels
Peter(6), Peder(48), Peder(44),
- Herver, (Henver?), Anne Christiane(9)
- Henrichsen, Karen Møller(43), Johanne Cathrine Møller(43)
- Holm, Laurits Valdemar(3)
- Jacobsen, Maria(23)
- Jensen, Anders(27), Ane Cathrine(27), Anne Marie Bryg-
ger(42), Birthe(27), Elisabeth Kirstine Thunøe(87)
Karen(27), Ketty Emma Johanne(1), Jørgen(27)
- Jensen Petersen, Karen-Margrethe(3), Wilhelmine Caroli-
ne(7)
- Jørgensen, Anna Kathrine(7), Anna Marie(7), Dorthea(31)
Hanne Cathrine(7), Johanne(7), Johanne(15)
Jørgen(30), Lars Peter(7), Maren(15), Maren(61)
Margrethe(55), Niels(7), Peder(30), Wilhel-
mine Caroline(7),
- Knudsen, Ane(49), Ane(12), Hans(12), Johanne Marie(12),
Karen(13)
- Larsen, Anders(13), Ane(53), Ane Kathrine(29), Ane Mar-
grethe(13), Anne Grethe(13), Cathrine(13), Jens
(13), Karen(13), Lars(13), Mads(14), Ole(28),
- Madsen, Birthe Rohde(1), Jens Erik(1), Jens Michael Roh-
de(1), John Rohde(1), Karen(1)
- Malling Fransen, Søren(21)
- Michelsen, Anne Christiane(9), Peter Heinrich(8)

Møller, Elisabeth Kirstine(87), Frans Christensen(42)
 Henrich Christensen(86), Karen Henrichsdatter(43),

Nielsen, Anders(25), Andrea Frederikke(5), Andreas Frederik(5), Ane Kathrine(25), Anna(10), Carl(10)
 Carl August(5), Christian(20), Christian Frederik Wilhelm(5), Elisabeth Chrestine(21), Emma Mathilde(5), Gunild(51), Ida Henriette(5), Johannes(10), Juliane Elisabeth(5), Karen(25)
 Kirsten(11), Marie Sophie(5), Niels(10), Niels(25), Peter Julius(5), Sophie Johanne(10)

Olsen, Ane(14), Anna Kathrine(7), Anna Marie(7), Hanne Cathrine(7), Johanne(7), Jørgen(14), Karen(14)
 Lars Peter(7), Mads(14), Maren(15), Niels(7)
 Peder(14), Wilhelmine Caroline(7),

Pedersen, Anders(22), Anders(24), Ane Kathrine(25), Boddil(45), Christian(6), Emma Mathilde(5), Johanne(24), Karen(24), Kirsten(11), Knud(24), Mavria(23), Niels(40)

Petersen, Ane Kristine(2), Carl(1), Carl Vilhelm(2), Christian Frederik Vilhelm(2), Ellen Marie Sofie(2), Emma Mathilde(5), Harald(1), Harald Sofus(2), Harald Waldemar(4), Johannes Christian(2), Karen(1), Karen Magdalene Laurentze(3), Ketty Emma Johanne(1), Knud(1), Marie Elise(2), Valdemar Robert(1), Vilhelm Edvard(2)

Rohde Madsen, Birthe(1), Jens Erik(1), Jens Michael(1), John(1), Karen(1)

Thunøe, Cathrine(87), Elisabeth Kirstine(87), Jens(174)

Wilhelmsen, Carl Jørgen(6)

Nr. 1 på dette skema er
sammie person som Nr.
på skema Nr.

1 Karen Petersen

Født
Hvor
Gift
Død
Hvor

2 Jens Michael Rode Madsen

Navn på ægtemand / hustru

2 Carl Vilhelm Petersen

Født
Hvor
Gift
Død
Hvor

4 Karol Valdemar Petersen

Født
Hvor
Gift
Død
Hvor

5 Emma Mathilde Nielsen

Født
Hvor
Død
Hvor

8 Peter Hennich Petersen

Født
Hvor
Gift
Død

9 Anne Christiane Lerzer

Født
Hvor
Død

10 Johannes Nielsen

Christian Nielsen

Ovennævnte ene fortsættes på skema

11 Karen Andersdatter

Født
Hvor
Død
Hvor

Anders Petersen

Ovennævnte ene fortsættes på skema

11 Maria Jacobsdatter

Maria Jacobsdatter

Ovennævnte ene fortsættes på skema

12 Hans Knudsen

Født
Hvor
Gift
Død
Hvor

Knud Petersen

Ovennævnte ene fortsættes på skema

6 Jens Carl Hansen

Født
Hvor
Gift
Død
Hvor

Anne Kathrine Nielsdatter

Ovennævnte ene fortsættes på skema

3 Karen Magdalene Kærsmidtz Hansen

Født
Hvor
Død
Hvor

Karen Petersen

Ovennævnte ene fortsættes på skema

Karen Petersen

Ovennævnte ene fortsættes på skema

14 Pøgen Olsen

Født
Hvor
Gift
Død
Hvor

Ole Larsen

Ovennævnte ene fortsættes på skema

Hanne Cathrine Olsen

Anne Cathrine Larsdatter

Ovennævnte ene fortsættes på skema

15 Karen Førgensen

Født
Hvor
Død
Hvor

Førgen Førgensen

Ovennævnte ene fortsættes på skema

31 Svetha Andreasdatter

Født
Hvor

Ovennævnte ene fortsættes på skema

1000

ÖREBRU

Kathol. Malle

S. Petri

S. Petri kyrkans

